

VELKOMMEN PÅ FORSIDEN

Dobbeltrolle: Danske ngo'er både kritiserer og rådgiver virksomheder om socialt samfundsansvar
s.18 /

DERFOR ER LATIN-AMERIKA GÅET I STÅ

Costa Ricas eks-præsident Arias: Latinamerikanerne falder fortsat for den stærke mand
s.36 /

NEPAL VENTER PÅ JORDSKÆLVET

Hvert år stiger risikoen for, at et jordskælv i Haiti-klassen rammer millionbyen Kathmandu. De fleste huse er ikke sikrede, og titusinder vil omkomme.
s.44 /

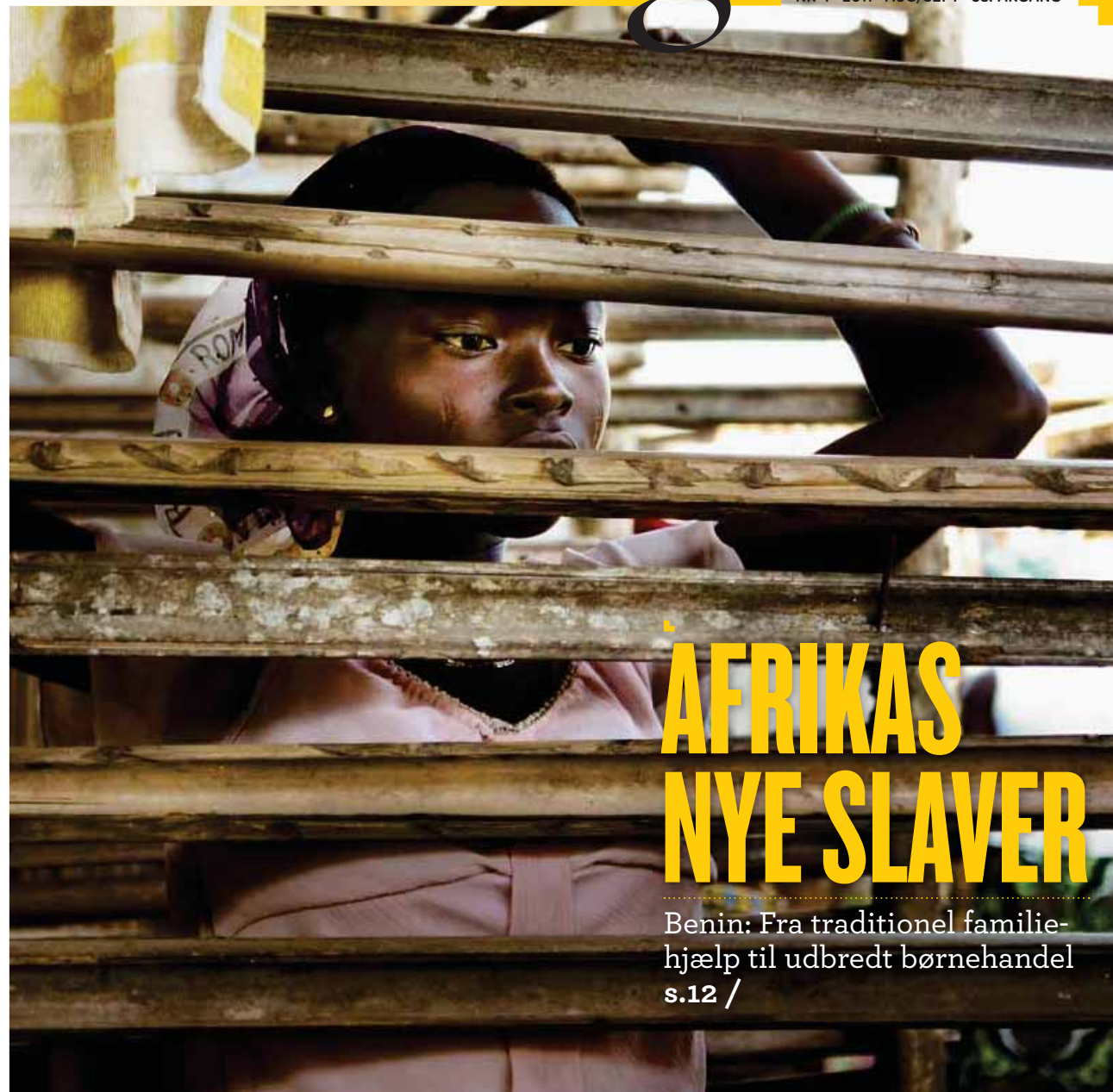
udvikling

DANMARKS
GLOBALE MAGASIN

- NR 4 · 2011 · AUG/SEPT · 38. ÅRGANG -

AFRIKAS NYE SLAVER

Benin: Fra traditionel familie-hjælp til udbredt børnehandel
s.12 /

UDVIKLING

Redaktør: Stefan Katić (sk)
– stekat@um.dk, tlf. 3392 0709
Redaktionssekretær: Mads Mariegaard (mm)
– madmar@um.dk, tlf. 3392 0052
Journalist: Ulrikke Moustgaard (ulm)
– ulrman@um.dk, tlf. 3392 1905
Journalistpraktikant: Gerd Kieffer-Døssing (gk)
– gerkie@um.dk, tlf. 3392 0078
Korrektur: Presseråd Flemming Axmark
Event og markedsføring: Sara Leth
– sarlet@um.dk, tlf. 3392 1842
Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:
Jesper Fersløv Andersen, chef for Udenrigs-
ministeriets Presseenhed
Redaktionelt koncept: Udviklet i samarbejde
med Kontrabande ApS.
Design: Esben Niklasson
Layout: India
Tryk: Arco Grafisk. Papir: 115 gram MultiArt Matt

DETTE NUMMER

NR 4 – 2011 – AUG/SEPT – 38. ÅRGANG
Udgivelsesdato: 29. juli 2011.
Redaktionen afsluttet 30. juni 2011.
Trykoplæg: 20.000
ISBN 978-87-7087-537-0 (tryk)
ISBN 978-87-7087-538-7 (elektronisk)
ISSN 0106-0570
Forsidefoto: Pige solgt til arbejde på Dantopka-
markedet i Benin. Foto: Alessia Capasso.

ABONNEMENT

Udvikling er gratis og udkommer seks gange om året.
Bestilling af abonnement og ændring af adresse:
www.udvikling.dk
Bestilling af tidligere numre:
www.danida-publikationer.dk
Abonnementsservice: [distribution@rosendahls-
schultzgrafisk.dk](mailto:distribution@rosendahlschultzgrafisk.dk), tlf. 4322 7300
Næste nummer udkommer 7. oktober 2011.

ANNONCESALG

Treu Media: jt@treumedia.dk eller tlf. 3333 0680

UDGIVER

Danida, Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2, 1448 København K
Danida er betegnelsen for Danmarks statslige
udviklingssamarbejde, som er et aktivitetsområde
under Udenrigsministeriet.
Artikler i *Udvikling* udtrykker ikke nødvendigvis
Udenrigsministeriets synspunkter.

www.udvikling.dk
udvikling@um.dk

UDENRIGSMINISTERIET

DANIDA DANMARKS
UDVIKLINGSSAMARBEJDE

“

At besøge et latin-amerikansk universitet er ligesom at rejse tilbage til fortiden, til en æra da Berlinmuren endnu ikke var faldet, og Rusland og Kina endnu ikke havde indført kapitalismen.

Oscar Arias,
Nobel-prismodtager og
tidligere præsident i Costa Rica.

De bidrager til dette nummer

Louise Thrane Jensen
København, Danmark

”Jeg har aldrig sådan for alvor været ude at rejse, og har derfor aldrig mødt den verden, som mange af *Udviklings* artikler omhandler. Men når jeg tegner, lader jeg min blyant tage på rejse,” siger koldingenser Louise Thrane Jensen, 28, fra værkstedet Det Koloristiske Komplot – et navn, der passer perfekt til hendes skæve og originale collager. (s. 18)

Peter Tygesen
Harare, Zimbabwe

Congo, formoder jeg, er titlen på den nok mest kendte bog fra Peter Tygesens 30 års forfatterskab om det moderne Afrikas udvikling. Det har sat sit præg på den 56-årige Afrika-ekspert, der afleverede sin artikel om Libyen og Den Afrikanske Union til redaktionen derhjemme med ordene: ”God lang weekend. Jeg skal ud til løverne.” (s. 6)

Louise Windfeld-Høeberg
København, Danmark

Fra diplomathustru og freelancejournalist i Zambia til ditto i Nepal. Efter over 10 år i udlandet er journalisten og forfatteren nu tilbage i Danmark og på jobbet på TV 2. Selvom hun har haft travlt med bogskrivning, artikler og anmeldelser til både *Weekendavisen* og *Udvikling*, blev der heldigvis tid til et besøg i ørkenstaten Djibouti. (s. 16)

Tomme maver
giver revolution
s.28 /

Kan Afrika løse
krisen i Libyen?
s.6 /

udvikling

UDVIKLING

Bistanden har berøringsangst over for religion **s.4 /**

Benin: Børn sælges som billig arbejdskraft **s.12 /**

Fotoreportage: Sådan lever stenrige indere **s.22 /**

Nepal venter på det store jordskælv **s.44 /**

Ny bog: Gør op med inertitet og ignorance **s.50 /**

POLITIK

AU handlingslammet over for krisen i Libyen **s.6 /**

Afrika kræver sæde i FN's Sikkerhedsråd **s.9 /**

Høje madpriser gav oprør i Mellemøsten **s.28 /**

Foreign Affairs: En opsang til Latinamerika **s.36 /**

Kronik: Sydsudans værste fjende er... Sydsudan **s.52 /**

Gode globale magasiner
s.42 /

ERHVERV

Kasketforvirring i CSR-land. Ngo'er i dobbeltrolle **s.18 /**

DanWatch – en velkommen vagthund **s.20 /**

Stenen og blomsten. Interview med Stine Bosse **s.30 /**

Lokale babyseler bliver til danske designpuder **s.48 /**

Virksomheder venter vækst efter arabisk oprør **s.49 /**

KULTUR

De glemte nationer: Djibouti ved Det Røde Hav **s.16 /**

Top 5: Verdens bedste film – om verden **s.34 /**

Globalt filmeksperiment præsenteres i Århus **s.35 /**

Læsertips: Otte globale kvalitetsblade **s.42 /**

"Afrikas Stjerne" og andre betænkelige brætspil **s.58 /**

FASTE SIDER

Ambassadørens rejsetips: Det ukendte Ukraine **s.10 /**

Debat: EU, frihedspulje og Kina kontra Vesten **s.55 /**

Navne: Dansker ny chef for EU's nødhjælp **s.56 /**

Asiatisk Plads: Kort nyt fra Danida-land **s.57 /**

Fremblik: Valg i verden og store sygdomme **s.59 /**

s.30 /

HUSK BÅDE BLOMSTEN OG STENEN

Interview: Tidligere Tryg-koncernchef Stine Bosse om fællesskab og om at brænde for Afrikas kvinder.

s.22 /

INDERNE ER STENRIGE

– i al fald dem, som er skildret i fotoreportagen her. Tag med på en rundtur i New Delhis overklasse.

s.52 /

SYDSUDAN – NYT LAND MED GAMLE PROBLEMER

Kronik: Vil Afrikas nye nation udvikle sig til et demokratisk styre, som tilgodeser hele befolkningen?

Kenya: Sms om dårlig velfærd

HVIS DEN LOKALE SUNDHEDSKLINIK IKKE HOLDER åbent, når den skal, eller hvis skolelærerne ikke møder på arbejde, så behøver de menige kenyanere ikke længere at stå magtesløse tilbage.

Nu kan kenyanere holde landets ansvarlige myndigheder i ørerne ved at rapportere om serviceniveauet i deres egne lokalområder på sms, e-mail eller ved at twitte.

Det er idéen bag Huduma – et nyt værktøj til *crowdsourcing* (når mange i fællesskab skaber indhold på nettet, der kan bruges af andre – som for eksempel Wikipedia, red.) i Kenya.

Huduma samler indberetningerne og identificerer ansvarlige myndigheder. Information om bistand fra donorer vil også være tilgængelig, ligesom det er muligt at se, hvilken type bistand den enkelte klinik eller skole modtager. På sigt skal infrastruktur, regeringsførelse og vandforsyning også med. •/LWN

Læs mere på: www.huduma.info

Norge: Gud skal tages alvorligt i bistanden

Tro og religion vil præge fremtidens norske udviklings-samarbejde. Det er helt i tråd med international trend.

AF LINE WOLF NIELSEN OG ULRISKE MOUSTGAARD

■ ER DET GOD UDVIKLINGSBISTAND at bygge moskéer til den afghanske befolkning? Må donorer gå i dialog med radikale islamistiske bevægelser? Kan man overhovedet forstå Afrika uden at tage den religiøse dimension med?

De spørgsmål kaster Norge nu ud til debat på en lang række folkemøder i efteråret om fremtiden for norsk udviklingsbistand.

Det sker, efter at den norske udviklingsminister Erik Solheim sidste år besluttede at sætte religion på den udviklingspolitiske agenda. Han ønsker at gøre op med en udviklingspolitik, der i årevis har negligeret religion og tro – selv om netop religion spiller en central rolle for de fleste mennesker i udviklingslandene.

“Trossamfund er i mange fattige lande den mest velfungerende struktur. De er i landsbyerne, hvor 60-80 procent af befolkningen typisk bor. De bliver

lyttet til. Ofte udgør de, som religiøse autoriteter, selve grundpillen i folks virkelighedsopfattelse,” som han skriver i en kronik under overskriften “Tag Gud alvorligt”, bragt i den norske avis Aftenposten.

NYE STEMMER

Religiøse ledere har også typisk langt større autoritet og legitimitet i befolkningen end politikere – især i skrøbelige stater, mener Solheim. Derfor er det meningsløst at støtte befolkningen uden at tage de religiøse dimensioner med.

Den norske udviklingsminister har nu igangsat et flerårigt, landsdækkende religionsprojekt, som skal indsamle viden og engagere til debat. Han har blandt andet udpeget et panel, der tæller kristne, jødiske og muslimske frontfigurer, forskere og repræsentanter for trosbaserede udviklingsorganisationer, som skal give

deres bud på, hvordan man bedst indtager religion i udviklingsbistanden.

Norge står langt fra alene med sit nye fokus. Efter terrorangrebet i New York 11. september 2001 er religion blevet et brandvarmt emne i mange vestlige landes udenrigspolitiske indsatser, fastslår University of Southern California: "Faith-based" diplomati og engagement i andre lande er den nye tendens.

DANIDA STØTTER DIALOG

Også i Danmark er religionens rolle i udviklingsbistanden begyndt at få opmærksomhed. Danida støtter for eksempel Coast Interfaith Clerics Council (CICC) - et afrikansk dialogforum for religiøse ledere fra forskellige trosretninger. Og missionselskabet Danmission har netop modtaget 1,5 million kroner til et pilotprojekt, som skal fremme samarbejdet mellem muslimske og kristne meningsdannere i blandt andet Egypten, hvor kristne udsættes for overgreb.

"Det er et faktum, at religiøse ledere udgør en betydelig magtfaktor i de arabiske lande. Derfor er det naturligt, at vi bruger danske bistandsmidler til at føre religionsdialog og forsøger at aflive nogle af de fordomme, der skaber had og forfølgelser," siger Venstres udviklingsordfører Karsten Lauritzen til Kristeligt Dagblad. •

De værste bistandsprojekter går online – lær af fejlene

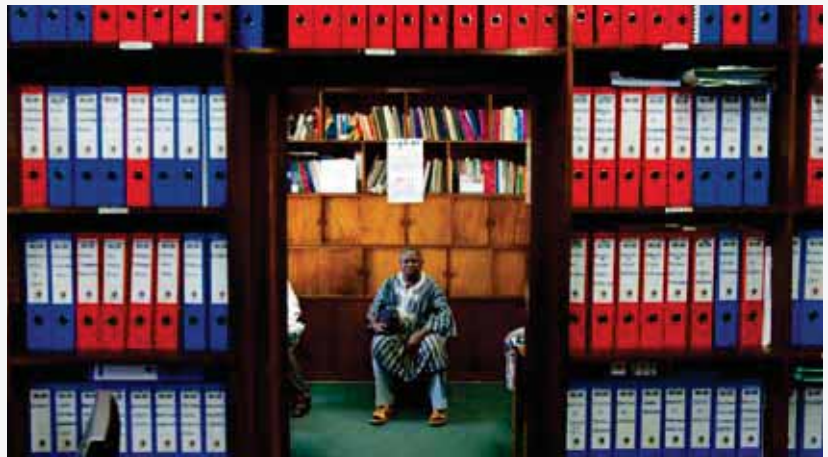
"PENGENE TIL DATAINDSAMLING SLAP OP, det samme gjorde embedsværkets lyst til at deltage."

Owen Scott fortæller på admitting-failure.com om et fejlslagent vandprojekt i Malawi. En indonesisk bankmand forklarer på samme hjemmeside, hvorfor hans mikrolån blev en dårlig forretning.

Ingeniører uden Grænser i Canada står bag initiativet, der skal indsamle gode eksempler på dårlige udviklings-

projekter. Organisationen opfordrer til, at udviklingsbranchen begynder at dele også de dårlige erfaringer.

"Hvis vi skjuler vores fejl, er vi dømt til at gentage dem, og hindrer ny innovation. Ved at indrømme fejl og dele dem offentligt - ikke som skamfuld bodsgang, men som vigtig læring - bidrager vi til en kultur, hvor fejl anerkendes som væsentlige bidrag til succes," skriver Ingeniører uden Grænser på hjemmesiden. • /LWN

Flere fattige bor ikke i lavindkomst-lande

FOR TO ÅRTIER SIDEN boede 93 procent af verdens fattigste i lande med lav gennemsnitindkomst. Sådan er det ikke længere. Siden år 2000 er flere end 700 millioner fattige flyttet til kategorien af middelindkomst-lande (mi-lande), lyder det i en ny rapport fra det uafhængige forskningscenter Center for Global Development, som anslår, at 72 procent af verdens fattigste i dag bor i mi-lande (lande med gennemsnitlig købekraft pr. indbygger over 1,25 dollars, red.). Paradoxet skyldes, at velstanden i mange mi-lande er meget ulige fordelt.

Folkerige Pakistan, Indien, Kina, Nigeria og Indonesien tegner sig for to tredjedele af de 960 millioner fattige, der i dag lever i mi-lande.

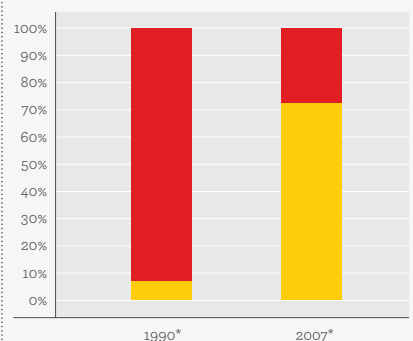
At der i dag er 40 lavindkomst-lande mod 63 i år 2000 er en god nyhed, konkluderer rapporten. Tendensen, der ventes at fortsætte, bør få konsekvenser for donorers tilgang til fattigdomsbekæmpelse. At "støtte fattige lande" vil ikke længere være tilstrækkeligt. Udviklingsbistand bør tilrettelægges efter, at fattige mennesker nu primært bor i mi-lande.

"Fattigdom og ulighed er ikke længere kun et spørgsmål om international velfærdsdistribution, men også om national velfærdsdistribution. At søge at påvirke god regeringsførelse, skat- og omfordelingspolitik i mi-landene bliver vigtigere end direkte udviklingsstøtte," konkluderes det i rapporten. • /LWN

VERDENS FATTIGE I PROCENT OG INDKOMSTKATEGORI

● Lavindkomst ● Mellemindkomst

Procent af verdens fattige

* Tallene er fra nærmeste tilgængelige år for hvert land.

Kilde: Center for Global Development

AFRIKA KAN INTET STILLE OP I LIBYEN

Interview: Afrikanske ledere accepterer, at Vesten har grebet ind med magt i Libyen. For de kan ikke selv gøre noget, siger seniorforsker Bjørn Møller.

AF PETER TYGESEN

■ **“AFRIKANSKE LØSNINGER PÅ AFRIKANSKE PROBLEMER.”**

Sådan lyder et populært slogan, som har været på mange afrikanske leders læber siden etableringen af Den Afrikanske Union (AU) i 2002. Et slogan, som stemmer dårligt overens med, at den vestlige forsvarsalliance NATO i foråret greb militært ind i det nordafrikanske land Libyen.

Siden det arabiske forår blev indledt med den tunesiske gadehandler Mohamed Bouzizis selvaftbrænding i december 2010, skyldede en bølge af folkeligt oprør ind over de afrikanske Middelhavslande. I februar nåede oprøret Libyen, hvor diktator Muammar al-Gadafi efter 42 år ved magten slog brutalt igen med nedskydninger af civile. Snart var der regulær borgerkrig, og efter tabet af mindst 6.000 civile liv vedtog FN's Sikkerhedsråd i marts en resolution, der indførte flyveforbud over Libyen og autoriserede NATO til at håndhæve forbuddet. AU spillede kun en marginal rolle i forløbet.

Mange højtstående afrikanere har skarpt fordømt indgrebet, blandt andet den tidligere sydafrikanske præsident Thabo Mbeki – den første formand for Den Afrikanske Union og en af de internationalt højest respekterede afrikanske politikere. For nylig skrev han, at “marginaliseringen af Afrika” under Vestens indgriben i Libyen kan skade kontinentet.

“

NATO-aktionen er ikke noget, (afrikanerne) elsker, men de har på den anden side ikke redskaberne til selv at gøre noget.

**Bjørn Møller,
seniorforsker**

Det synspunkt vækker ikke genklang hos Bjørn Møller, seniorforsker på Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS). Han har speciale i konflikter i Mellemøsten og Nordafrika og har derfor fulgt udviklingen i Libyen, der på én gang er arabisk og afrikansk, med særlig interesse.

“Jeg kan ikke forestille mig, at NATO-indgrebet vil have nogen konsekvenser for resten af det afrikanske kontinent,” siger han og fortsætter:

“Det er ikke første gang, at Vesten blander sig i afrikanske anliggender. Mange afrikanere regner heller ikke Libyen som en del af Afrika. NATO-aktionen er ikke noget, de elsker, men de har på den anden side ikke redskaberne til selv at gøre noget. De har ikke den militære kapacitet, de har ikke transportmuligheder til at få tropper eller udstyr frem, og de har ingen mulighed for at finde en forhandlingsløsning. De har ingen magt at sætte bag forhandlinger, for de har ingen væsentlig handel med Libyen og kan derfor ikke presse Gadafi med sanktioner.”

LØSGÅENDE MISSIL

Møller mener desuden, at mange afrikanske ledere i det skjulte vil være glade for at slippe af med Gadafi.

“Man var jo ikke særlig begejstret for, at det lykkedes ham at være formand for AU i et år. Det var en lidt pinlig affære. Han var ikke en frontfigur, mange gerne ville have. De ser ham som et løsgående missil, de gerne vil af med, ligesom de også gerne ser en generel demokratisering på kontinentet. De indtager imidlertid en dobbeltholdning, hvor de på den ene side mener, det er godt, der bliver grebet ind – men på den anden side ikke kan sige højt, at det er o.k., at andre end Afrika ordner sagerne.”

En af årsagerne til det sidste er den stærke tendens i AU – som i dens

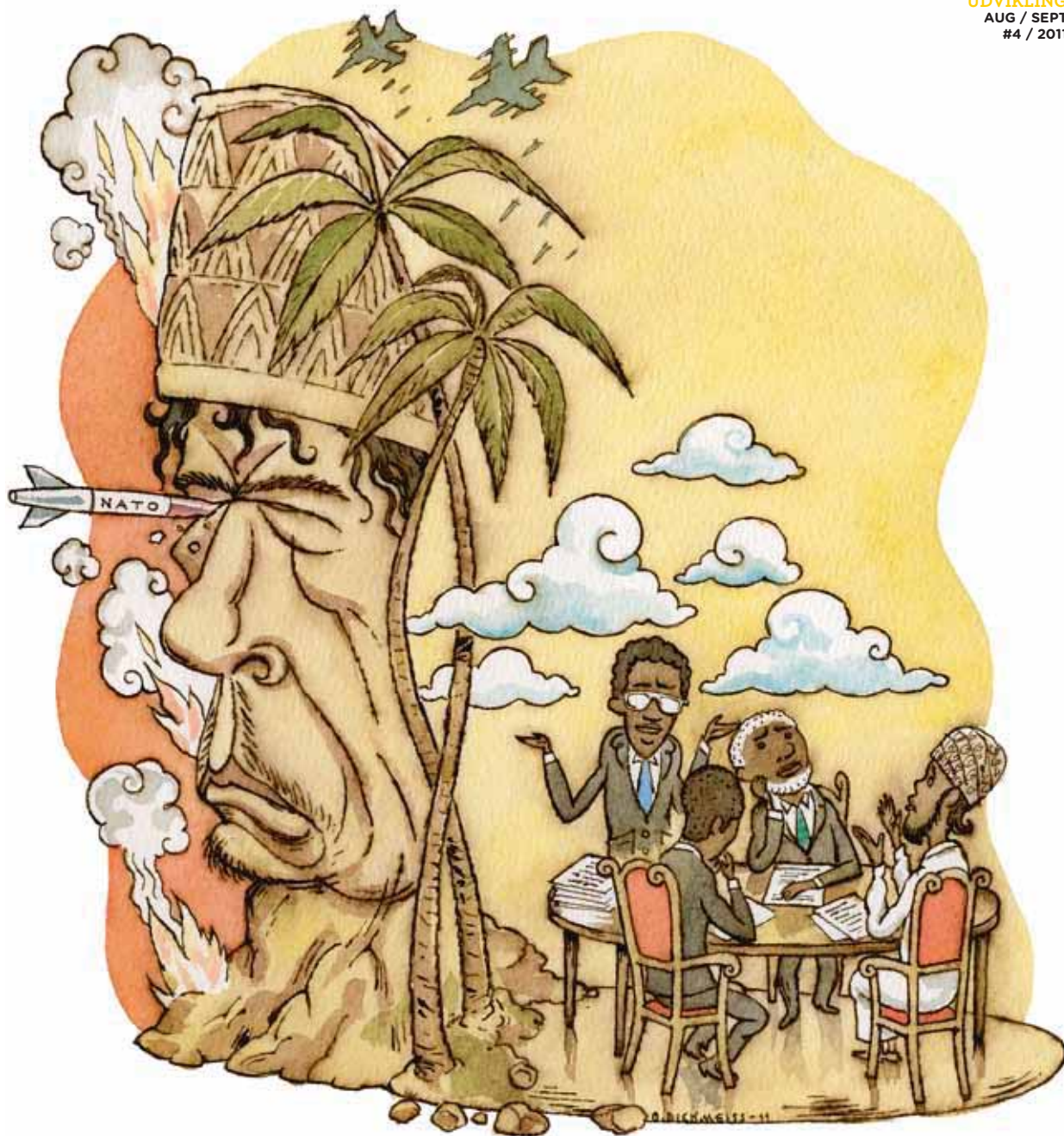

ILLUSTRATION: OTTO DICKMEISS

forgænger, Den Afrikanske Enhedsorganisation (OAU) – til altid at fremstå som 100 procent enige og med en samlet front mod indgrib udefra. Gennem de seneste år har afrikanske ledere i stor stil bakket op om, at Afrika selv skal løse egne problemer. Deraf sloganet “afrikanske løsninger på afrikanske problemer”.

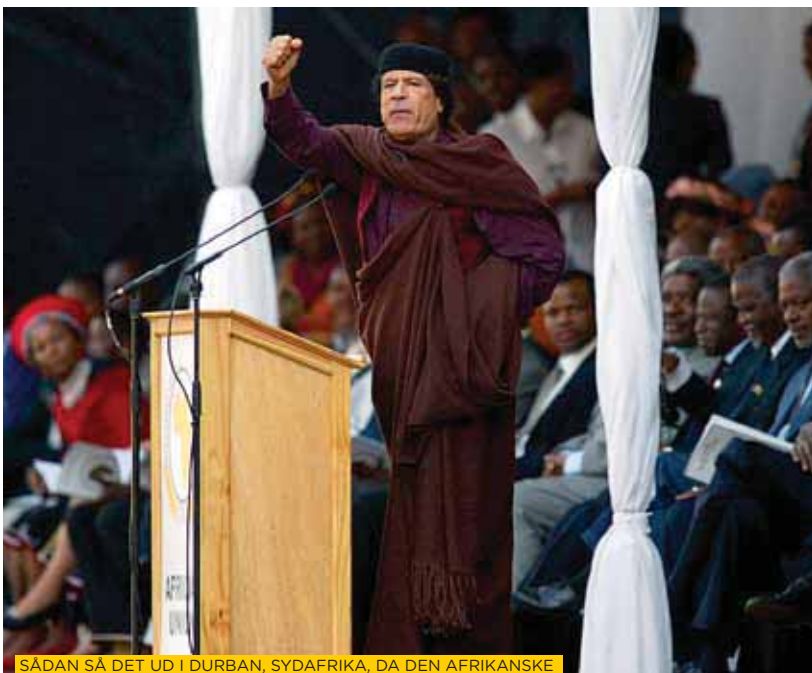
“Det er på den ene side et fremskridt fra en tidligere tendens til altid at skyde skylden for Afrikas problemer på kolonitid og neokolonialisme – med krav om, at Vesten skal løse

Afrikas problemer,” kommenterede Møller for et par år siden. “Men på den anden side er det ikke helt klart, hvad de mener. Betyder det, at alle afrikanske lande har et særligt ansvar for at løse problemerne overalt på kontinentet? Er det et slags hepperåb, der skal opmuntre landene til at give den en skalle? Eller skal det forstås sådan, at afrikanske løsninger virker bedre?”

I dag hælder han mest til den fortolkning, at udtrykket stort set kun betyder, at resten af verden skal holde sig væk og blande sig udenom.

“Det er langt hen ad vejen mundsvæjr. Dels fordi de afrikanske lande ikke har midler til at løse kontinentets problemer, dels fordi de mangler viljen. Den vestafrikanske regionalorganisation Ecowas har været rimelig effektiv og vist vilje til at sende tropper til lokale konflikter, men det er stort set alt.”

I øvrigt mener Bjørn Møller ikke, det er rimeligt at forvente eller forlange, at AU – denne sammenslutning af meget fattige lande – har et særligt ansvar for alle de lande, der ligger på kontinentet.

SÅDAN SÅ DET UD I DURBAN, SYDAFRIKA, DA DEN AFRIKANSKE UNION BLEV STIFTET I 2002 - PÅ INITIATIV AF GADAFI.

“Men grundet deres historie som koloniserede og undertrykte af vestlige magter har de et særligt behov for at melde ud, at alle andre – især Vesten – skal holde sig væk,” siger han.

DIKTATORERNES SKJOLD

AU blev dannet i 2002 – på initiativ af Gaddafi. Hans drømme om en storfrikansk enhedsregering faldt sammen med Mbeki og Sydafrikas ønske om en stærkere afrikansk front i partnerskabet med den rige verden, og med Nigerias ønske om et styrket samarbejde om at beskytte menneskerettighederne på kontinentet. Med kontinentets to stærkeste lande bag sig kunne der skabes enighed om at sparke nyt liv i OAU ved at nedlægge organisationen og lade den genføde i ny, moderniseret form. Nye institutioner blev tilføjet, blandt andet et sikkerhedsråd, som skal være den førende kraft i at løse eller dæmpe konflikter på kontinentet.

En nyfortolkning af den nationale suverænitet har været central i skiftet fra OAU til AU. Under OAU var denne suverænitet så urørlig, at ingen andre afrikanske lande kunne foretage indgreb mod selv de værste brud på menneskerettighederne – som for eksempel folkemordet i Rwanda i 1994. National selvbestemmelsesret blev diktatorernes skjold. AU ophævede denne stramme fortolkning af suverænitetsbegrebet, og kontinentet gik endda foran FN ved allerede i 2002 at

have indskrevet princippet om *responsibility to protect* (ofte forkortet R2P) i sin forfatning. I FN blev det først vedtaget som resolution i 2009.

“Det var et stort skridt fremad,” siger Bjørn Møller. “AU har da også flere gange med rimelig godt resultat grebet ind i nogle af kontinentets konflikter. Mest succesrigt synes jeg, unionen har været i Darfur. AU gjorde formentlig et lige så godt job, som FN ville kunne have gjort – det vil sige ikke særlig meget, men den formåede dog at lægge en dæmper på de værste krigsforbrydelser og folkefordrivelser.”

REALISTISK HOLDNING

Og så minder forskeren om, at R2P indebærer meget andet end intervention:

“I modsætning til OAU kritiserer AU medlemslande for brud på borgerrettigheder. Man suspenderer lande, hvis regering er kommet til magten på uretmæssig vis. Det er et stærkt signal at sende til potentielt nye diktatorer, at man for eksempel ikke accepterer magtovertagelse ved kup. Jeg tror ikke, man skal underkende, hvad det betyder for en mand som Zimbabwes præsident Robert Mugabe. Han vil have et stort problem, hvis han tager magten under omstændigheder, som bliver underkendt af AU, og han dermed mister sin legitimitet.”

I Libyen er der ifølge Bjørn Møller ikke meget, hverken Afrika eller AU kan gøre:

“AU tog et vigtigt skridt ved at støtte FN-resolutionen om flyveforbudszonen, som passer fint med den afrikanske accept af R2P. De er kommet med i en international kontaktgruppe om Libyen og er dermed en del af spillet, dog uden en afgørende rolle. De har uden held talt om våbenhvile og mægling. De er godt klar over, at når NATO har taget over, er der ikke meget, AU kan gøre. De har ikke fordømt Vestens aktioner, men holdt relativt lav profil, formentlig fordi de godt ved, at de ikke har nogen større indflydelse. Det er en meget realistisk holdning, AU har lagt for dagen.” • /PETER TYGESEN ER KONSULENT, FORFATTER OG AFRIKA-EKSPERT.

Efter redaktionens afslutning, i begyndelsen af juli, holdt AU møde i Ækvatorialguinea. Her besluttede medlemslandene, at de ikke vil føre en arrestordre mod Gaddafi, udstedt af Den Internationale Krigsforbryderdomstol (ICC), ud i livet (se side 9).

DEN AFRIKANSKE UNION

AU afløste i 2002 Den Afrikanske Enhedsorganisation (OAU) med samme formål: At samle kontinentet i stræben efter fred og fremgang. Samtlige afrikanske lande, undtagen Marokko, er medlem.

AU hviler på en pan-afrikansk ideologi som formuleret først af den ghanesiske frihedshelt Kwame Nkrumah, der ønskede hele kontinentet frit for koloniale grænser og samlet under en enhedsregering. AU arbejder således hen mod “Afrikas Forenede Stater” og har vedtaget at indføre fælles mønt fra 2023.

Det daglige arbejde styres fra hovedkvarteret i Etiopiens hovedstad Addis Ababa af en kommission, der dog ikke har samme beføjelser som EU’s. I 2004 indviede AU Det Panafrikanske Parlament, som har sæde i Sydafrika.

AU har deltaget i adskillige væbnede aktioner på kontinentet; i øjeblikket har den styrker (hovedsagelig ugandiske) udstationeret i Somalia. Det var planlagt at oprette en stående fredsbevarende styrke i 2010, men den er fortsat ikke på plads.

Unionens økonomi afspejler medlemslandenes og er anstrengt. Fem lande – Algeriet, Libyen, Nigeria, Sydafrika og Egypten – betaler hovedparten af budgettet. Også vestlige donorer bidrager.

Afrika kræver sæde i FN's Sikkerhedsråd

■ SIDEN ANDEN VERDENSKRIG har de fem sejrherreer – USA, Storbritannien, Frankrig, Rusland og Kina – haft permanente pladser i FN's mest magtfulde organ, Sikkerhedsrådet. Nu vil nye vækstøkonomier, ikke mindst de afrikanske, ind i varmen.

Sydafrika, Egypten og Nigeria regnes for Afrikas stærkeste kandidater – sidstnævnte er fjerde største bidrager af soldater og politifolk til FN's fredsbevarende styrker.

“En situation, hvor Afrika er fuldstændig udelukket fra permanent medlemskab af Sikkerhedsrådet, er uretfærdig og uholdbar,” sagde Nigerias nyvalgte præsident Goodluck Jonathan, da FN's generalsekretær Ban Ki-moon besøgte landet i slutningen af maj (billedet).

Ki-moon svarede, at Sikkerhedsrådet skal være “mere demokratisk og repræsentativt”, men gav ingen konkrete løfter. Derimod har Frankrig tidligere sagt, at landet støtter nigeriansk medlemskab.

I Danmark bakker ngo'en FN-forbundet op om en reform.

“Sikkerhedsrådet domineres af de gamle stormagter, der enten får rollen som dem, der blokerer for beslutninger eller presser beslutningerne ned over hovedet på de mindre magter – og ikke mindst u-landene. Enten er Sikkerhedsrådet skakmat, eller også har beslutningerne begrænset legitimitet. Det er ikke en god model for konfliktløsning,” siger Jørgen Estrup, landsformand for FN-forbundet. •/POUL BONKE JUSTESEN

Domstol: Beviser for Gadaffis krigsforbrydelser

DEN INTERNATIONALE KRIGSFORBRYDERDOMSTOL (ICC) i Haag mener at have beviser for, at Libyens leder Muammar al-Gadaffi har begået krigsforbrydelser under konflikten i landet, som begyndte i februar i år.

“Vi har stærke beviser fra begyndelsen af konflikten på nedskydninger af civile,” sagde ICC's chefanklager Luis Moreno-Ocampo (billedet) til Reuters i maj.

I juni udstedte ICC arrestordre på Gadaffi, hans søn og lederen af Libyens efterretningstjeneste.

ICC undersøger også anklager om, at Gadaffi har beordret styrker til at voldtage kvindelige formodede-modstandere.

FN's Sikkerhedsråd vedtog i februar enstemmigt at henvise Libyen-konflikten til ICC. •/MM

Hillary Clinton advarer mod kinesisk kolonialisme

USA'S UDENRIGSMINISTER HILLARY CLINTON er bekymret over Kinas voksende indflydelse i Afrika.

“Vi vil ikke have en ny kolonialisme i Afrika,” sagde hun i tv-programmet *Africa 360* i Zambias hovedstad Lusaka i juni.

“Når folk investerer i Afrika, vil vi gerne have, at de klarer sig godt, men de skal også gøre godt. De skal ikke underminere god regeringsførelse.”

Clinton tilføjede, at Afrika kan lære af Asiens evne til at skabe økonomisk vækst, men at hun ikke ser Kina som politisk rollemodel.

Besøget i Zambia var første stop på en rundrejse til fem afrikanske lande. •/MM

Læs interview med kinesisk topembedsmand om investeringer i Afrika i næste nummer af *Udvikling*. Se også billedserie om Kina i Zambia i nr. 3/2011.

Ambassadørens rejsetips: Ukraine

10/

AF **REGNER HANSEN**

■ Interview med Michael Borg-Hansen, 60, Danmarks ambassadør i Kiev siden 2009.

Hvad må man ikke gå glip af i Ukraine?

“Det er et meget stort land. Jeg vil fremhæve tre byer: Hovedstaden Kiev (på billedet: Skt. Mikael-klosteret), Lviv i det vestlige Ukraine og havnebyen Odessa. Lviv var frem til Første Verdenskrig (under navnet Lemberg, red.) en del af Østrig, og byen minder om Wien og Prag. Odessa er præget af slægtskabet til Middelhavsområdet. Desuden kan jeg anbefale at tage med en af de store flodbåde, der fører ned mod varmere egne. Halvøen Krim har både subtropiske strande, bjerge og steppe, og den er ved at omstille sig fra Sovjet-tidens infrastruktur med sanatorier og ungdomslejre.”

Hvilken begivenhed kan man glæde sig til?

“Årets store begivenhed er påsken. Ukrainerne er meget religiøse, og de mener, at påsken indeholder det centrale budskab i kristendommen. De maler påskeæg, lægger dem i en kurv og tager hen til den nærmeste kirke. Her er der smuk sang, og præsten velsigner æggene og forkynder, at Kristus er opstanden.”

Hvor kan man få indblik i landets historie?

“Som turist kommer man højst sandsynlig til Kiev, som var centrum i dannelsen af den

første slaviske stat i Europa for over 1.000 år siden. Her kan man stå og se ud over floden Dnepr og forestille sig vikingeskibene komme sejlene. Kiev er Ukraines historiske og åndelige centrum.”

Hvilke fejl begår udlændinge ofte?

“Man skal ikke bilde sig ind, at man kan klare sig med engelsk. Det er en god idé at hyre en tolk, og det er nemt. Eller man kan rejse i en gruppe.”

Hvad kan Danmark lære af Ukraine?

“Ukraine er en blind plet på vores landkort. Det ligger kun to timers flyvning borte, og vi har Polen som fælles nabo. Ukraine er andet end Tjernobyl og hungersnøden i 1930'erne. Ukrainerne vil gerne med i EU og har samtidig en stor selvfølelse. Vi kan lære, at selv om vi er tvunget til at være udadventde, skal vi ikke blive helt væk i globaliseringen. Er det ikke, som om vi nogle gange glemmer vores værdier?” • /REGNER HANSEN ER FREELANCEJOURNALIST.

Michael Borg-Hansen
Danmarks ambassadør i Ukraine

UKRAINE

- Har et areal på 603.700 kvadratkilometer og en befolkning på cirka 46 millioner indbyggere.
- Blev uafhængigt efter Sovjetunionens opløsning i 1991 og har også været selvstændigt i tidligere tider.
- Er et demokrati. Der har været strid om, hvorvidt den økonomiske orientering skulle være mod Vesten eller mod Rusland.
- Nummer 8 på ranglisten over verdens førende turistmål. Den høje placering skyldes næsten udelukkende russere, som fortsætter traditionen fra Sovjet-æraen med at tage på ferie på halvøen Krim i Sortehavet.

Læs mere på ambassadens hjemmeside www.ambkyiv.um.dk

DANIDAS ÅRSBERETNING 2010

– nu i digital form

Udenrigsministeriet har fået en helt ny hjemmeside. www.um.dk er indgang til viden om dansk udenrigspolitik, eksportfremme og udviklingspolitik.

På Udenrigsministeriets hjemmeside kan du finde den nyudgivne "Danidas Årsberetning 2010". Årsberetningen udgives nu kun i elektronisk version og som en integreret del af www.um.dk, der gør det lettere at søge oplysninger – både om udviklingspolitikens resultater og udfordringer og om andre områder inden for dansk udenrigspolitik. Hvis du foretrækker årsberetningen på papir, har vi udarbejdet en pdf-version, som kan printes.

Pdf'en ligger på www.um.dk samme sted som den elektroniske årsberetning.

Har du ikke har adgang til at printe, så send en mail til distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk med dit navn og adresse eller ring på 43 22 73 00. Så modtager du gratis en printet version med posten.

“TRY ARM”
 FREEDOMWEAR

**HVEM SIGER, AT DET STORE
 INTERNATIONALE SELSKAB, TRIUMPH
 SKAL VINDE KAMPEN MOD DE ANSATTE?**

FYREDE THAI-KVINDER SYR VIDERE!

**KØB DERES TRUSSER HOS WWW.RENTTØJ.DK
 - ELLER ANDET FAIR TRADE OG ØKOLOGISK TØJ**

Rent tøj

NY PUBLIKATION: DANMARKS STRATEGI MOD PIRATERI

Pirateri – en global udfordring

For en søfartsnation som Danmark, der står for ca. 10 pct. af den globale transport på verdenshavene målt i værdi, er problemet med pirateri mærkbart. Indsatsen mod pirater er derfor af høj prioritet for den danske regering. Nu ligger strategien klar.

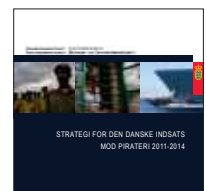
Det overordnede formål med den danske indsats er at bidrage til, at farvandet ud for Afrikas Horn og det Indiske Ocean er sikre og sejlbare for dansk og international skibsfart. Indsatsen omfatter bilaterale og multilaterale politiske, militære, juridiske og kapacitetsopbyggende tiltag. Pirateristrategien ligger i forlængelse af det danske Somalia-politikpapir, som sætter Danmarks politiske og bistandsmæssige engagement i Somalia ind i en strategisk ramme.

VIL DU VIDE MERE?

SÅ LÆS “STRATEGI FOR DEN DANSKE
 INDSATS MOD PIRATERI 2011–2014”

Danida, Udenrigsministeriet, juni 2011
 48 sider. Fås på dansk og engelsk.

Bestil eller download publikationen
 på www.danida-publikationer.dk

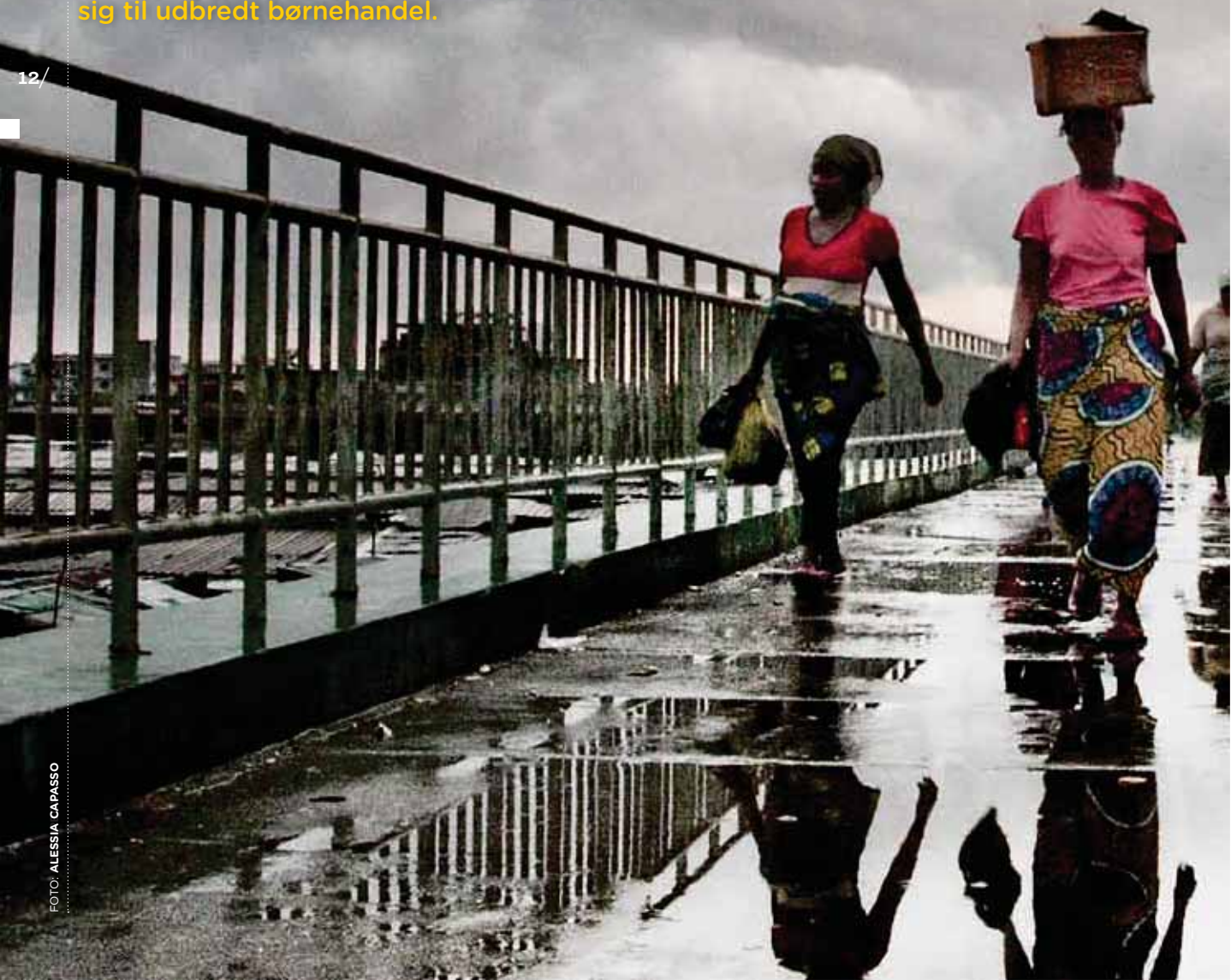
Benin:

FRA TRADITION TIL TRAFFICKING

AF GERD KIEFFER-DØSSING, COTONOU

En gammel skik har sikret fattige børn i vestafrikanske Benin et bedre liv hos rige slægtinge. Nu har traditionen forvandlet sig til udbredt børnehandel.

12/

ER MAN FATTIG og lever under dårlige sociale vilkår, har man ringe muligheder for at give sit barn skolegang, bedre sundhedsforhold og levevilkår. Men det kan rigere slægtninge råde bod på. Det er tanken bag det vestafrikanske fænomen *vidomegon* – et traditionelt socialt hjælpesystem i Benin, hvor rigere slægtninge i byerne overtager forsørgerbyrden over børn fra fattige familiemedlemmer. Man siger, at barnet er vidomegon – et barn adresseret til en anden.

Vidomegon er navnlig udbredt i det vestafrikanske land Benin, hvor den gamle tradition har skiftet karakter i kølvandet på den verdensomspændende økonomiske krise i 1980'erne, som øgede behovet for billig arbejdskraft i Benin. I dag har traditionen udviklet sig til regulær børnehandel, fortæller Evrim Peker, chef for et fireårigt EU-program i Benin, der bekæmper handel med børn.

“For beninerne er vidomegon normalt og en måde at forbedre sin sociale position. Men konceptet har ændret sig, og folk sælger reelt deres børn,” siger hun.

Vidomegon-børn nu til dags fungerer som gratis arbejdskraft, hvor de tvinges til at arbejde hårdt, meget og med den type arbejde, som ingen andre vil lave. Ofte bliver pigerne brugt som tjenestepiger eller solgt til sex, mens drengene sælger varer fra morgen til aften, eller slider på en af de større byers mange byggepladser. Børnene bliver ofte slået, mishandlet og udsat for både psykisk og fysisk misbrug.

UDNYTTELSE SAT I SYSTEM

Fænomenet har udviklet sig yderligere, og nu sendes børnene også videre til udlandet. Benin fungerer som en slags havn for denne slavehandel, hvor også børn fra andre vestafrikanske lande sendes videre.

“Børnetrafficking følger immigrationens mønstre. Når beninske

KVINDER PÅ VEJ TIL DANTOPKA-MARKEDET I BENIN. PÅ MARKEDET BØR OG ARBEJDER TUSINDER AF HANDLEDE BØRN.

VIDOMEGON-BØRN LEVER UNDER BARSKE VILKÅR, LANGT VÆK FRA DERES MOR OG FAR. OMSORG FÅR BØRNEDE IKKE MEGET AF.

familier for eksempel rejser af sted for at arbejde i miner i Gabon og Nigeria, viderefører de vidomegon-traditionen ved at "bestille" børn fra Benin til at arbejde for sig. Børn, der sidenhen bliver mellemhandlere," siger Evrim Peker.

Mellemhandleren er den, som lyver for forældrene, når han lover, at bør-

"SLAVESKIBET" I BENIN

Børnetrafficking kom på verdens dagsordenen i 2001, da skibet MV Etireno (billedet) blev meldt forsvundet efter at være blevet afvist ved havne i Gabon og Cameroun. Det forlød, at der var op mod 250 børneslaver om bord. Da skibet omsider lagde til kaj i Benin under stor mediebevågenhed, fandt myndighederne 23 børn, de fleste under 10 år. En undersøgelse fastslog senere, at børnene var på vej til det rige Gabon som børnearbejdere – solgt af deres familie. Sagen gjorde myndighederne opmærksomme på den enorme handel med børn, der foregår i Vestafrika i dag – med Benin som hovedåre.

nene kommer til at gå i skole og leve godt, og sørger for transport til Gabon, Nigeria eller måske DR Congo, hvor børnene tvinges til at arbejde i stenminer, med husarbejde eller fiskeri. Og selv om der er love, der beskytter børnene, og grænsekontrollerne er strammet, hjælper det ifølge Evrim Peker ikke noget.

"Der er ingen, der følger lovene og ingen konsekvenser – få bliver arresteret og endnu færre dømt. Korruptionen i Benin gør det let for de skyldige at slippe for straf," siger han.

SVÆRT AT SIGE NEJ

I Benins ministerium for familie og barndom ryster kontorchef Roland Djagaly på hovedet. Han er ansvarlig for regeringens politik om børnehandel – og han er træt. Hans afdeling mangler ressourcer. De er kun tre ansatte til at dække hele landet og dermed til at tage imod den kritik, som hagler ned over regeringens manglende tiltag.

"Regeringen siger, at børns rettigheder er vigtige, men reelt gør de ikke noget. Et årsbudget for os til kopier, udstyr, lønninger, projekter og så videre er blot på 21 millioner fcfa (knap 240.000 kroner, red.) – i alt!" siger Roland Djagaly.

Han har arbejdet med børns rettigheder i mange år og peger på, at trafficking sker som følge af landets generelle tilstand.

"Hvad får forældre til at sende deres barn væk? Hovedinteressen er, at folk får penge for barnet – det illustrerer tydeligt fattigdommen her i landet. Og når forældrene så oven i købet bliver bildt ind, at børnene kommer i skole, er det svært at sige nej," forklarer han.

Regeringen har iværksat projekter, der arbejder for at reintegrere solgte børn, etablere lokale overvågningskomitéer og opbygge love på området. Flere ngo'er arbejder også for at standse børnehandelen.

Den største indsats handler om at informere forældrene om børns rettigheder og om de reelle vilkår for de børn, de sender væk. Men er det overhovedet muligt at ændre en så gammel og fastgroet tradition som vidomegon? Ja, mener Roland Djagaly.

"Det tager altid lang tid at ændre på traditioner, for de har dybe rødder i befolkningen. Men det er ikke umuligt – lidt efter lidt, så når vi frem," siger han.

Med til historien hører, at nogle beninere stadig benytter sig af den traditionelle form for vidomegon, hvor børnene faktisk får bedre muligheder og levevilkår. Men det er ikke mange.

Ingen ved, hvor mange børn, der er ofre for børnehandel. Ifølge tal fra FN's Arbejdsorganisation (ILO) blev knap 67.500 beninske børn mellem 0 og 18 år handlet i 2008. • GERD KIEFFER-DØSSING ER JOURNALISTPRAKTIKANT I UDENRIGSMINISTERIET.

GIVET VÆK AF FAR OG MOR

14-årige Jacob Tonoukouin blev foræret væk til en faster på falske løfter og tvunget til hårdt arbejde. Han er et af de børn i Benin, som den danske ngo Børnefonden har hjulpet i kampen mod børnehandel.

JAKOB TONOUKOUIN PÅ 14 ÅR VAR HELDIG. HAN BLEV FUNDET AF BØRNEFONDEN HOS EN FASTER, HVOR HAN VAR TVANGSARBEJDER, OG ER I DAG GENFORENET MED SIN FAMILIE. SÅ HELDIGE ER MANGE ANDRE BENINSKE BØRN IKKE.

AF GERD KIEFFER-DØSSING, COTONOU OG SINGWÉ LEGO

“JEG GLEMMER ALDRIG DET, jeg var igennem i Cotonou.”

14-årige Jacob Tonoukouin taler med lav stemme og kigger skråt frem for sig ned i jorden. Han bor i Singwé Lego i Zou-departementet i det sydlige Benin sammen med sine forældre og syv søskende. For seks år siden kom Jacobs faster til landsbyen og tog ham med sig til Cotonou, Benins største by. Hun fortalte familien, at Jacob Tonoukouin ville fortsætte sin skolegang i storbyen, men i stedet satte hun ham til sælge madvarer på gaden. Han arbejdede hele dagen, dag ud og dag ind i fem år, før Børnefonden hjalp ham tilbage til sin familie.

Jakob Tonoukin er blot én ud af mange børn i Benin, der har oplevet bagsiden af fænomenet vidomegon, hvor fattige familiers børn ender som billig arbejdskraft, fordi familien mod et honorar og gyldne løfter om skolegang og bedre liv sender deres børn ud i verden.

Det gælder særligt børn fra landets fattigste distrikter, hvor jorden er svært at dyrke, familierne store og maden knap. Når en mellemmand dukker op i en landsby og tilbyder forældrene penge for et barn samt – løgnagtigt – lover, at barnet kommer til at gå i skole, kan det svært at sige nej.

1.000 FORSVUNDNE BØRN

Jakob Tonoukin er også et af de børn, som den danske ngo Børnefonden har hjulpet. Børnefonden har kørt projekter for sponsorbørn i Benin siden 1994, den har 33 centre i landet. For nogle år siden blev den opmærksom

på, at mange børn forsvandt fra de områder, hvor den har centre. Man lavede en oversigt og fandt frem til, at knap 1.000 børn var forsvundet.

For penge samlet ind gennem Danmarks Indsamlingen 2005 gennemførte ngo'en derfor mellem årene 2005 og 2009 et projekt, der skulle finde og reintegrere de forsvundne børn. Børnefondens ansatte arbejder

“

Da jeg kom hjem, følte jeg ingen smerte længere.

Jacob Tonoukin,
14 år og offer for børnehandel

lokalt og har tæt kontakt med lokalbefolkningen – det gjorde det muligt at søge efter de forsvundne børn og lave planer for hver enkelt hjemkomst og reintegration i lokalsamfundet.

Den 14-årige Jacob Tonoukouin var en af dem. Da Børnefonden fandt frem til ham og ville genforene ham med hans familie, blev han lykkelig. Selv om fasteren havde forbudt ham at rejse, gjorde han det alligevel.

“Jeg blev så glad og taknemmelig, og mine forældre var så søde mod mig. Da jeg kom hjem, følte jeg ingen smerte længere,” siger Jacob Tonoukin.

I sin klare røde T-shirt og med smilende øjne ser han heller ikke trist ud. Han får at vide, at han skal tilgive sin faster og glemme, hvad hun har gjort.

Men det er svært. For selv om Jacob Tonoukouins forældre blev chokerede over at høre hans historie, ses familien stadig med fasteren – og Jacob Tonoukouin selv hilser også pænt på hende, når hun kommer på besøg.

FOKUS PÅ FOREBYGGELSE

I Børnefonden har man siden ændret kurs. Det viste sig for vanskeligt og til tider for farligt at bringe børnene hjem igen, og man indså, at projektet måtte ændre karakter.

“Det udviklede sig til præventivt arbejde, hvor vi gav informationer til forældrene om, hvad der faktisk sker med deres børn, når de sender dem væk. Også lærerne blev undervist i vidomegons bagside, og vi forsøgte at skabe et iagttagende samfund,” siger Ingrid Poulsen, leder af Børnefonden i Benin.

Ud af de 1.000 forsvundne børn lykkedes det dog Børnefonden at finde og reintegrere 267.

En opfølgende undersøgelse lavet i sommeren 2010 viste, at 60-70 procent af de hjemvendte børn stadig var i lokalsamfundet. •

DANSKERE HJÆLPER SOLGTE BØRN

5,2 millioner kroner fra Danmarks Indsamlingen 2005 gik til et fire-årigt projekt mod handel med børn. Bag projektet står Børnefonden, der nu har oprettet en ny aktivitet i deres program i Benin: *Børn og Udvikling*, hvor den danske ngo gør brug af sin viden fra projektet 2005-2009.

Djibouti

HAVNEN I ØRKENEN

Med sin strategiske placering på Afrikas Horn udgør den lille stat Djibouti en uundværlig allieret for Vesten i kampen mod terror og pirateri. Men demokratiet og levevilkårene halter.

AF LOUISE WINDFELD-HØBERG

■ DET FØRSTE DU NOK UNDRER DIG OVER efter ankomst til Djiboutis lufthavn, er de hvide forbudsskilte med billeder af noget, der ligner græstotter med røde streger over.

Det er nemlig forbudt at tygge khat her. I lufthavnen altså. Rundt om i resten af landet er det ret udbredt, at mændene tygger de mildt euforiserende blade, ligesom tilfældet er i nabolandet Somalia mod syd.

Vi er landet på spidsen af Afrikas Horn, hvor Det Røde Hav flyder sammen med Det Indiske Ocean. Selvom vi kun rejser i tankerne, så lad os blive i skyggen. Eller under vandet. Havet ud for Djibouti er et af de allerbedste steder i verden at dykke for at se hvalhajer.

Djibouti er nemlig et af de mest solskoldede steder i Afrika og derfor også et af de allervarmeste. Gennemsnitstemperaturen er 32 grader, men

“

De franske tropper er her endnu, selv om Djibouti blev selvstændigt i 1977.

der kan sagtens blive 45 grader her i det knastørre gulbrune ørkensand, hvor næsten intet gror.

For tiden står det værre til, end det plejer. Djibouti er plaget af tørke, og det har dramatiske konsekvenser for

DJIBOUTIS VÅBENSJKJOLD FORESTILLER TO LAURBÆRGRENE, DER OMKRANSER ET SPYD OG ET SKJOLD. TO HÆNDER MED LANGE KNIVE SYMBOLISERER ISSA OG AFAR, DE DOMINERENDE ETNISKE GRUPPER I LANDET.

de godt 800.000 indbyggere, særligt for de nomader, der er helt afhængige af at kunne finde græsgange og vand til deres dyr.

ATTRAKTIV FLÅDEBASE

Det var da heller ikke udsigten til at kunne dyrke sukkerrør eller bomuld, der i 1880'erne tiltrak franskmændene, som gjorde området til koloni. Det var derimod Djiboutis enestående og utroligt attraktive placering som flådebase.

De franske tropper er her endnu, selv om Djibouti blev selvstændigt i 1977. I dag er her udstationeret omkring 3.000 soldater fra den franske flåde og fra Fremmedlegionen. Flere af soldaterne har taget familien med, og til dem er der blevet opført lejlighedskomplekser og skoler og særlige butikker.

Vi vil sandsynligvis også løbe ind i amerikanske soldater på vores tur rundt i hovedstaden, der har samme navn som landet. Den amerikanske task force for Afrikas Horn, CJTF HOA, ligger her. Det samme gør dele af USA's særlige Afrika-kommando, AFRICOM.

PARTNER MOD PIRATERI

Djiboutis strategiske placering gør landets regering til en uundværlig partner i kampen mod terror og mod det pirateri, som hærger farvandet ud for Somalia. Derfor, hævder kritikere, vender omverdenen det blinde øje til præsident Guelleh Ismail Omars hårdhændede fremfærd over for landets opposition, etniske mindretal og medier.

Præsidenten leder en koalition med det ærlige navn Unionen for Præsidentielt Flertal, der i april blev genvalgt for endnu en periode med 80 procent af stemmerne.

Og det på trods af at den siddende regering ikke har gjort meget for at forbedre befolkningens levevilkår, så landet er langt fra at leve op til FN's 2015 Mål om global udvikling. Her ligger Djibouti stadig under det afrikanske gennemsnit på flere områder, blandt andet når det gælder antallet af underernærede børn og antallet af børn, særligt af piger, der kommer i skole. • /LOUISE WINDFELD-HØBERG ER SKRIBENT FOR WEEKENDAVISEN.

CSR-partnerskaber:

KASKETFORVIRRING I ETIK-LAND

Ngo'er spiller dobbeltroller: De hænger virksomheder ud for social uansvarlighed med den ene hånd - og samarbejder med dem med den anden hånd.

AF TOMAS KRISTIANSEN

Vi befinder os på en knivsæg: På den ene side er vi i dialog med investorer og virksomheder. På den anden side er vi dem, der kan udstille selvsamme offentligt.

Sanne Borges,
kampagneleder i Amnesty

ERHVERVSLIVET RÅDFØRER SIG MED NGO'ERNE som aldrig før for at undgå ubehagelige sager om manglende ansvarlighed eller miljøsvineri hos en udenlandsk underleverandør. Men med indflydelsen har ngo'erne også fået deres eget etiske dilemma. For hvordan kan man den ene dag vejlede virksomhederne i anstændighed for den næste dag at hænge dem ud i offentligheden som skurke?

Amnesty International er en af de ngo'er, hvor man jævnligt stiller sig spørgsmålet.

Organisationen har valgt at arbejde sammen med erhvervslivet og de investeringsforeninger, der har placeret milliarder af kroner i danske og udenlandske aktier. Men ifølge kampagneleder Sanne Borges er det en svær balance for organisationen den ene dag at sidde med i direktionslokalet og fremlægge konstruktiv input til, hvad en investor eller en virksomhed bør foretage sig, for den næste dag at skulle være offentlig kritiker.

“Vi befinder os på en knivsæg: På den ene side er vi i dialog med investorer og virksomheder. På den anden side er vi dem, der kan udstille selvsamme offentligt. Det er en diskussion, vi har internt hele tiden, men vi har besluttet at sige, at målet om at sikre de fundamentale menneskerettigheder er vigtigst. Derfor samarbejder vi med erhvervslivet, samtidig med at vi ikke vil fralægge os muligheden for at eksponere dem i offentligheden,” siger Sanne Borges.

ET KIRURGISK SNIT

Interessen for ngo'ernes arbejde er steget i takt med, at virksomhederne bliver klar over, at der er god økonomi i at opføre sig anstændigt, have klare CSR-politikker eller leve op til FN's Global Compact Codex om socialt samfundsansvar. Og mere end nogen andre har ngo'erne en værdifuld ind-

sigt i arbejds- og miljøforhold, som kan være interessante for virksomheder og investorer.

Greenpeace er en anden af de store ngo'er, som ikke længere blot står på listen over kritiske eller aggressive græsrodsorganisationer, men som nu også er inviteret indenfor i direktionslokalet.

“Vi laver et kirurgisk snit,” lyder det fra Greenpeaces kampagnechef Henrik Beha Pedersen, når han skal

Vi mener, vi bedst opnår resultater ved både at gå i dialog med virksomhederne og samtidig fastholde retten til at kritisere dem.

Henrik Beha Pedersen,
kampagnechef i Greenpeace

forklare, hvor grænsen går mellem at være rådgiver for private virksomheder og samtidig skarp kritiker af de samme virksomheder.

“I praksis er vi både på de bonede gulve og laver “Greenpeace-classic” som dem, der konfronterer virksomhederne med kritisable forhold. Men vi mener, vi bedst opnår resultater ved både at gå i dialog med virksomhederne og samtidig fastholde retten til at kritisere dem. Den dynamik kan vi ikke undvære. Der er da tale om en hårfin balance, men jeg tror, folk kan gennemskue det, så jeg mener ikke, vi befinder os i et decideret dilemma,” siger Henrik Beha Pedersen.

Han erkender, at en del af den voksende interesse fra erhvervslivets side slet og ret kan skyldes, at virksomhederne med ngo'ernes detailviden er i stand til at handle, inden en sag bliver blæst op i medierne. Og måske ikke nødvendigvis bunder i et reelt

ønske om at forbedre miljøforhold eller arbejdsforhold for de ansatte andre steder i verden.

“Virksomhederne har en interesse i vores viden i dag, det kan være reelt for at ændre kritisable forhold, det kan være for at undgå en mediestorm. Jeg tror, erhvervslivet er i en proces, hvor flere og flere finder ud af, at der er god bundlinje i CSR. I sidste ende er det økonomien, der vil være afgørende for engagementet,” siger kampagnechefen.

VIGTIGE VAGTHUNDE

En af de sammenslutninger, der ofte har ngo'erne med ved bordet, er investeringsselskabernes forum for social ansvarlighed, Dansif. Her siger formanden Ole Buhl, at ngo'erne deltag, fordi de kan pege på områder eller sager, som medlemmerne skal være opmærksomme på i de selskaber, de har aktier i.

“Vi vil gerne tale med flere, men nogle vælger at sige nej tak,” siger han.

Til daglig arbejder Ole Buhl i pensionskassen ATP's team for ansvarlige

LÆS MERE – OM PARTNERSKABER MELLEMLIGO'ER OG VIRKSOMHEDER

Partnerskaber mellem virksomheder og frivillige organisationer

En analyse af omfang, typer, muligheder og faldgrupper i partnerskaber. Udarbejdet på vegne af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Samfundsansvar. Af Elisabeth Crone Jensen m.fl. 2009, CBS' Center for Corporate Social Responsibility

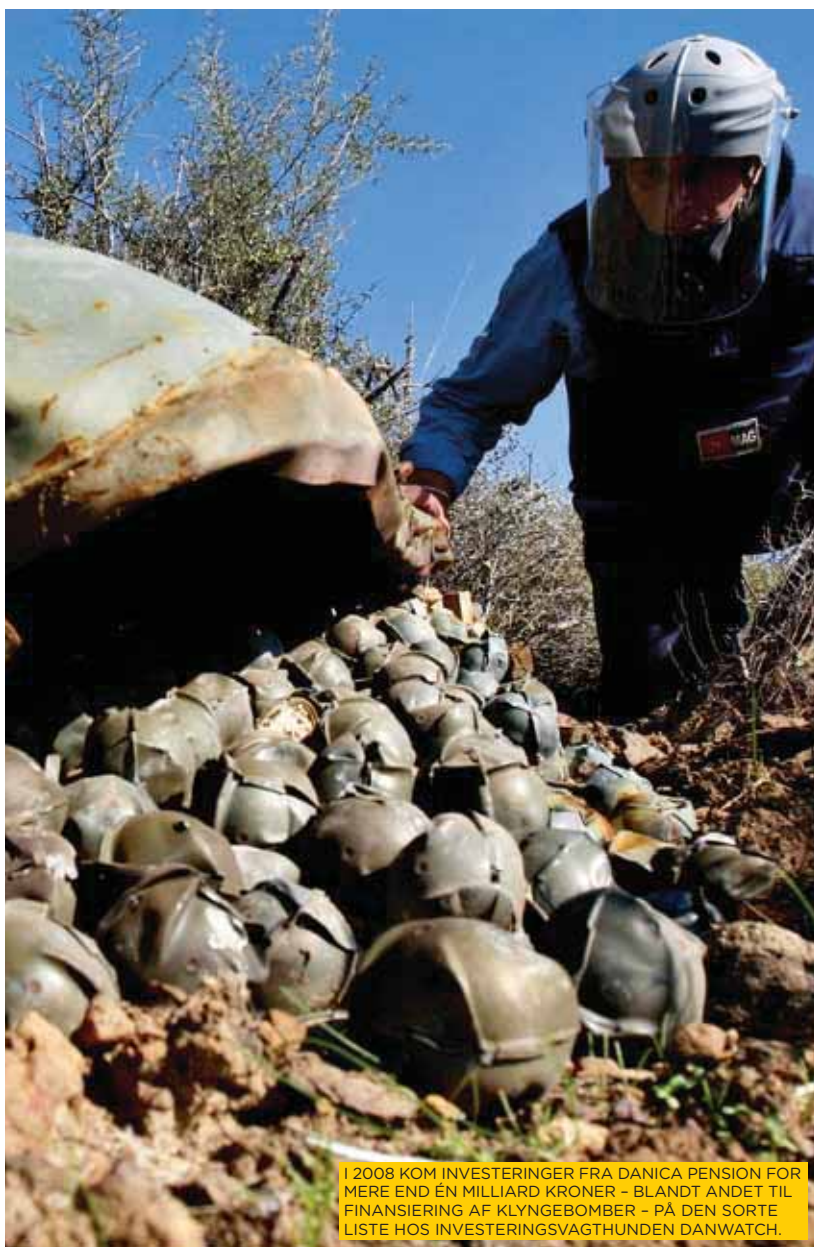
Når forretningen kommunikerer – topledelsens nye strategier

Blandt andet med case om DanWatch og ngo-involvering i CSR-aktiviteter. Af Jesper Højbjerg Christensen 2010, Gyldendal Business

EN UVELKOMMEN VAGTHUND

DanWatch står bag mange afsløringer af etiske skandaler i erhvervslivet de seneste år – og er ikke så populær hos virksomhederne. Men vagthunden bliver også selv beskyldt for uansvarlighed.

AF TOMAS KRISTIANSEN

I 2008 KOM INVESTERINGER FRA DANICA PENSION FOR MERE END ÉN MILLIARD KRONER – BLANDT ANDET TIL FINANSIERING AF KLYNGEBOMBER – PÅ DEN SORTE LISTE HOS INVESTERINGSVAGTHUNDEN DANWATCH.

> investeringer, og her lytter man også nøje efter, når græsrodsorganisationerne lægger kritik på bordet, som ATP jævnligt bringer videre og konfronterer virksomhederne med, enten på et diskret møde eller – hvis det ikke fører til noget konstruktivt – på generalforsamlingen.

“Vi overvåger løbende de anklager, der rejses mod selskaber, vi har investeret i, og ngo’erne er blandt de mest aktive i kritikken, så deres viden er vigtig for os,” siger Ole Buhl.

Nogenlunde samme melding lyder fra Danske Bank-koncernen, der også jævnligt konsulterer ngo’erne.

“I vurderinger af konkrete selskaber spiller informationer fra ngo’erne en vigtig rolle, ligesom informationer vi får fra offentlige myndigheder, journalister og naturligvis selskaberne selv. Vi indsamler løbende oplysninger om selskaber, der har aktiviteter i besværlige områder. Herudover har vi en helt almindelig stakeholder-interesse i at vide, hvad ngo’erne arbejder med,” siger Thomas H. Kjærgaard, ansvarlig for socialt ansvarlige investeringer i Danske Bank-koncernen, herunder Danica Pension.

20/

“

Vi overvåger løbende de anklager, der rejses mod selskaber, vi har investeret i, og ngo’erne er blandt de mest aktive i kritikken, så deres viden er vigtig for os.

Ole Buhl,
pensionskassen ATP

Senest har norske Statoil, som Danica har aktier i, været i medierne, fordi Statoil borer efter olie i områder i Canada med såkaldt tjæresand, hvilket Greenpeace modarbejder, fordi organisationen mener, det kan ødelægge naturen. Sammen med en række udenlandske investerings-selskaber har Danica bedt Statoil om flere informationer om borerne, og blandt andet efter at Statoil har oplyst, at der alene er tale om en prøveboring, har Danica besluttet at acceptere engagementet.

I 2008 besluttede Danica at sælge sine aktier i virksomheder, der producerede klyngebomber efter massivt pres fra ngo’er og medier. •

■ "SULTELØN FOR DIN PLAYSTATION". "Rambøll anklages for slaveri i Dubai". "Mærsk i lag med Sonangol".

Danske virksomheder får jævnligt smæk i medierne for dårlig opførsel, krænkelser af menneskerettigheder eller miljøsvineri i udlandet. Fællesnævneren for mange af historierne er, at det ofte er DanWatch (se boks side 21), der står bag undersøgelserne, og omtalen i medierne får som regel virksomhederne til at reagere hurtigt.

På den ene side arbejder DanWatch som andre ngo'er med at samle og publicere informationer om kritisable forhold i udlandet. På den anden side gør DanWatch også meget ud af at understrege, at man netop ikke er en ngo, men et "uafhængigt non-profit-medie og researchcenter", der gennem samarbejde med pressen udstiller erhvervslivets dårlige opførsel.

“

Når ngo'erne oplever en stor interesse fra erhvervslivet, er det jo netop, fordi der er nogle, der bider efter virksomhederne og er kritiske over for dem.

Anne Skjerning,
redaktør i DanWatch

En væsentlig forskel er da også, at DanWatch ikke nødvendigvis siger ja tak til en invitation fra investorer eller private virksomheder, medmindre man kan bruge de informationer, der bliver lagt på bordet som en del af sin research. Og blandt investorer og virksomheder taler man da også mere kærligt om ngo'erne og det konstruktive samarbejde, der efterhånden er etableret, end om DanWatch, som beskrives som mere konfrontatorisk.

"Når ngo'erne oplever en stor interesse fra erhvervslivet, er det jo netop, fordi der er nogle, der bider efter virksomhederne og er kritiske over for dem," siger Anne Skjerning, redaktør i DanWatch.

Hun mener da også, at DanWatch kan tage sin del af æren for det store fokus på CSR (corporate social responsibility), der er kommet i den offentlige debat.

"Vi har skabt flere gode resultater, siden vi gik i gang med vores arbejde. For eksempel er der kommet meget

mere fokus på etiske investeringer, og pensionselskaber og investeringsforeninger har lagt afstand til virksomheder, der producerer klyngebomber," siger Anne Skjerning.

PRES MED EFFEKT

Et af de seneste eksempler, som DanWatch har haft held til at få løftet i medierne og blandt politikere, er sagen om den dansk-britiske sikkerhedsgigant G4S. I november sidste år kunne DanWatch og Berlingske dokumentere, at G4S Technology havde leveret sikkerhedsteknologi til syv israelske fængsler og to varetægtsfængsler, placeret i Israel og på den besatte Vestbred. G4S, der tidligere hed G4 Falck, trak sig ellers ud af den besatte Vestbred i 2002 efter hård politisk kritik.

Medieomtalen fik en af G4S's store kunder, Københavns Kommune med Borgerrepræsentationen i spidsen, til offentligt at udtale, at samarbejdet ville blive indstillet på grund af den omtålelige sag. Og efter nogle måneders tøven kunne G4S så meddele i marts, at virksomheden "vil sigte efter at komme ud af et antal kontrakter i området".

Lige nu står DanWatch bag kritikken af Rambølls involvering i en række af Dubais prestigebyggerier, udført af samarbejdsvirksomheder, som beskyldes for grove krænkelser af menneskerettighederne i forbindelse med ansættelse af billig udenlandsk arbejdskraft. Sagen, der blev dækket af blandt andet Jyllands-Posten og TV 2, har nu ført til, at Rambøll får indskrevet i sine kontrakter, at samarbejdspartnere ikke må krænke menneskerettighederne.

LETKØBT JOURNALISTIK

Men DanWatch er også selv udsat for kritiske blikke. Kritikere har for eksempel påpeget, at DanWatch laver kritisk journalistik på den nemmest tænkelige måde. Vagthunden, der opfatter sig selv som et medie, behøver ikke – som andre medier – at høre myndigheder, sørge for at få de kritiserede virksomheders version af sagen med i dækningen eller forholde sig til den komplekse virkelighed derude, hvor der afsløres uetiske investeringer eller udnyttelse af billig arbejdskraft. Andre har peget på, at DanWatch selv er uansvarlig, når vagthunden kun påpeger problemer, men ingen løsninger.

Derudover mener kritikere, at DanWatchs oplysninger i nogle tilfælde er forkerte. I starten af 2010 kom energi-

GABESTOK: DONG HAR FLERE CSR-SKANDALER I BAGAGEN – HER AFSLØRER EKSTRA-BLADET, AT DONG KØBER KUL FRA LIVSFARLIGE RUSSISKE MINER I SIBERIEN.

selskabet DONG Energy under beskyldning på grund af virksomhedens køb af kul fra den colombianske Cerrejón-mine, hvor arbejdet ifølge DanWatch foregik under meget kritisable forhold til skade for både de ansatte og naturen.

Pressechef i DONG Energy Louise Münter siger i dag, at virksomheden generelt har et godt forhold til ngo'erne, men at det med DanWatch er noget andet, fordi der ikke er tale om en dialog. Og det gjaldt ifølge pressechefen heller ikke i tilfældet med Cerrejón-minen, som både skrevne og elektroniske medier tog fat på.

"Vi blev blandt andet ikke hørt, inden rapporten kom ud, og vores eksterne undersøgelse viste, at flertallet af de ting, DanWatch fremlagde, var ukorrekte eller forældede," siger Louise Münter. • /TOMAS KRISTIANSEN ER FREELANCEJOURNALIST.

DANWATCH

Blev oprindeligt stiftet af Forbrugerrådet, Folkekirkens Nødhjælp, Mellempolitisk Samvirke, Verdensnaturfonden og Solhvervsfonden i 2007.

Lancerer sine undersøgelser i samarbejde med danske medier.

Det daglige arbejde varetages af et redaktionssekretariat med en redaktør i spidsen, som er DanWatchs ansigt udadtil.

Er finansieret gennem blandt andet tips- og lottomidlerne, Danida, EU og Roskilde Festival.

Indien:

U-LAND PÅ FØRSTE KLASSE

FOTOS: LYNSEY ADDARIO/VII

22/

Selv om intet land på kloden har flere fattige end Indien, lever en del af befolkningen et luksusliv af en anden verden. I hovedstaden New Delhi fører de en jetset-tilværelse i overhalingsbanen - med overdådige fester, polokampe og eksklusiv shopping.

POLODAMER. SHIVA KOHLI (TV), NEELU KAIKER OG MALINI ISRANI (TH) ER PÅ VEJ TIL POLOKAMP I EN CHEVROLET BEL AIR FRA 1953. I KOLONITIDEN VAR POLO ELITENS FORETRUKNE SPORT. I DAG HOLDER INDIENS OVERKLASSE TRADITIONEN VED LIGE.

■ INDIEN HAR DEN TVIVLSOMME ÆRE at være det land i verden, hvor der bor flest fattige. Det afholder imidlertid ikke velstillede dele af befolkningen fra at boltre sig i vild luksus.

Den største koncentration af indiske millionærer finder vi i hovedstaden New Delhi, som i årevis har haft ry for at være Bollywood-byen Mumbai's søvnige søster, men de seneste årtier er vokset eksplosivt og i dag – med 22 millioner indbyggere – er en af verdens tættest befolkede metropoler.

Går man bag New Delhis facade, finder man et jetset-liv, der bedst kan sammenlignes med den amerikanske tv-serie *Dallas*. Her bor store, ultrarige familiedynastier, hvis sønner og døtre elsker eksklusiv shopping, store gamle biler, polokampe og overdådige forlovelses- og bryllupsfester. De har ofte op til flere boliger – i selve New Delhi og i byens udkant.

Hovedstadens overklasse omfatter også en gruppe af nyrige, heriblandt kunsthåndlere, modedesignere og forfattere, som aften efter aften gør hinanden selskab ved glamourøse fester.

Indiens rige lever inden for samme landegrænser, som de cirka 40 procent af befolkningen, der ifølge landets egen regering befinder under fattigdomsgrænsen – svarende til flere end 370 millioner mennesker.

Ligesom de øvrige *emerging economies* har Indien oplevet stor vækst de senere år, men velstanden gavner kun i ringe omfang landets fattige, som tilmed har været hårdt ramt af stigende fødevarerpriser. • /TEKST AF

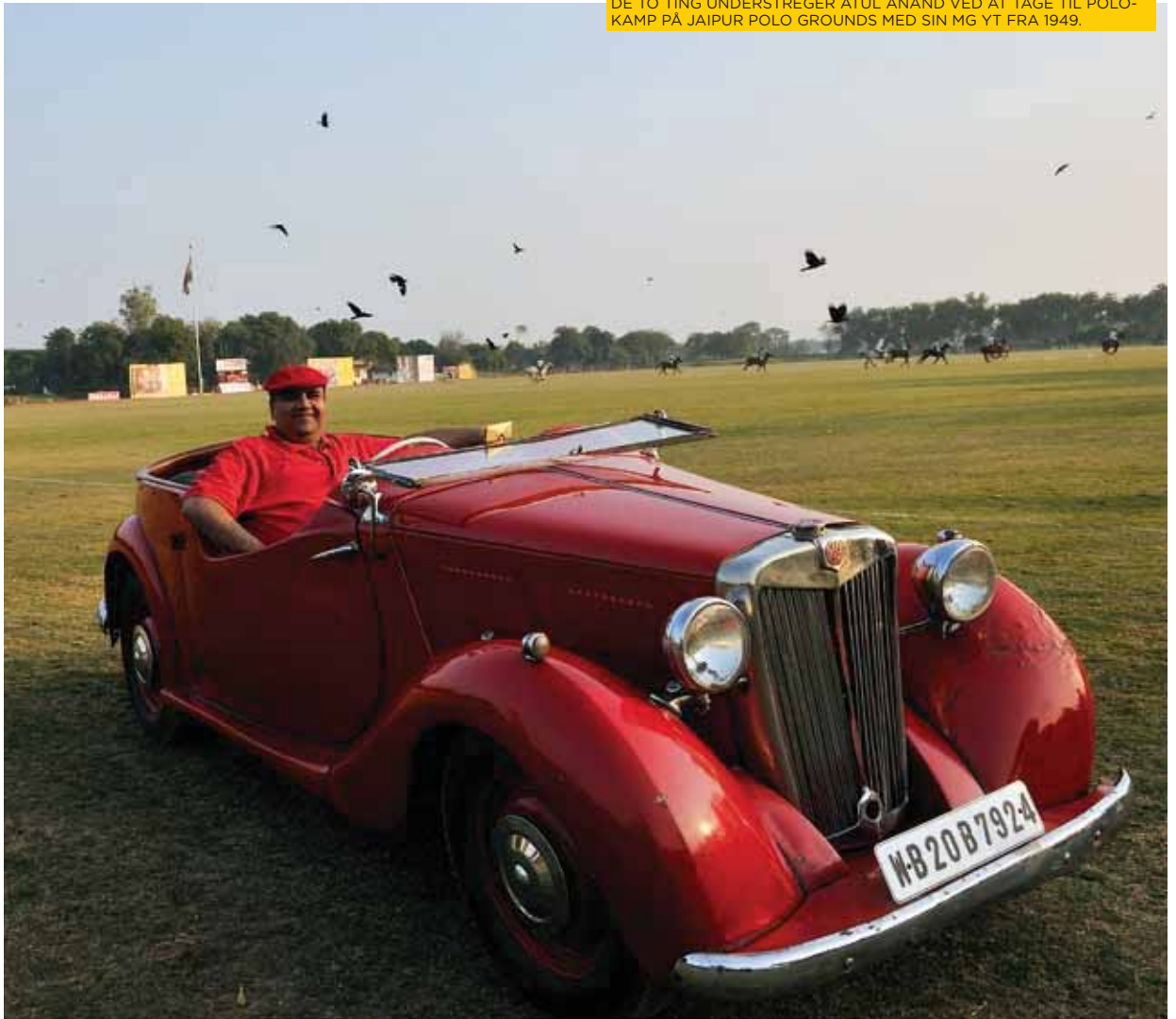
ULRIKKE MOUSTGAARD.

DEN STØRSTE DAG. PRIYA TANEJA BLIVER STYLET TIL SIT BRYLLUP PÅ EN AF NEW DELHIS MEST EKSKLUSIVE SKØNHEDSSALONER, AMBIKA-SALONEN. HUN GLÆDER SIG TIL SIT ARRANGEREDE ÆGTESKAB.

POLOMÆND. ELITENS FORETRUKNE STED TIL AT SPILLE POLO ER JAIPUR POLO GROUNDS I DET SYDLIGE NEW DELHI.

STATUSBILER. POLO ER EN GAMMEL SPORT OG MARKERER KLASSE. DE TO TING UNDERSTREGER ATUL ANAND VED AT TAGE TIL POLO-KAMP PÅ JAIPUR POLO GROUNDS MED SIN MG YT FRA 1949.

25/

KENDISKUNST. KUNSTNEREN GUPTA ER *TALK OF THE TOWN*, OG ALLE VIL VÆRE I HANS SELSKAB. "PRIMADONNA-NIVEAUET ER UFATTELIGT," SIGER HANS AGENT TIL MAGASINET W.

>

SHOPPING. LUKSUSSTED FOR LUKSUSSJÆLE. DLF EMPORIO MALL I NEW DELHI, HVOR DE RIGE GERNE SHOPPER, ER BERØMT FOR SINE MÆRKEVARER OG HØJE PRISER.

EVENTYR. KÆRLIGHED OG BLOMSTER HØRER SAMMEN - OG HVORFOR IKKE SKILTE MED DET VED BRYLLUPSFESTEN? HER SES BRYLLUPSGÆSTERNE AMEETA SETH OG AYESHA THAPUR.

STIMULANSER. GODE KVINDER RYGER IKKE, SIGER USKREVNE REGLER I INDIEN. MEN AMEETA SETH, DATTER AF INDIENS CIGARKONGE CHETAN SETH, ER LIGEGLAD. DET SAMME ER FLERE OG FLERE UNGE INDISKE KVINDER.

DEN VIRKELIGE ÅRSAG TIL REVOLUTIONEN

Stigende fødevarerpriser har sprængt de stramme husholdningsbudgetter i den arabiske verden. Det er en faktor bag oprørene i en række lande i regionen.

AF REGNER HANSEN

F VÆK MED DEN SATTE POLITISKE MAGTELITE, der udelukker masserne fra reel politisk indflydelse, ignorerer borgerrettigheder og forgriber sig på offentlig ejendom!

Sådan har hovedkravet lydt i de folkelige oprør, der begyndte i Tunesien før årsskiftet, og som i løbet af i år har bredt sig til en række andre lande i Nordafrika og Mellemøsten.

Men revolutionen er også drevet af flere underliggende faktorer, og det har medierne i vidt omfang overset. Den vigtigste af dem er stigende fødevarerpriser.

Det mener flere eksperter, heriblandt Olivier Ecker, forsker ved Det Internationale Institut for Forskning i Fødevarerpolitik (IFPRI) i Washington.

“De fattige i regionen bruger en stadig større andel af deres indtægt på det daglige brød,” siger Ecker. Derfor er det slet ikke tilfældigt, at protesterne har været sammenfaldende med, at fødevarerpriserne på verdensmarkedet sætter rekord, mener han. De statslige subsidier til de basale fødevarer har ikke kunnet følge med rundt om i de arabiske lande. Subsidierne er en støtte, der sænker prisen i forhold til markedsprisen.

Olivier Ecker påviser sammen med to IFPRI-kolleger i en ny analyse, hvordan både den jævne borgers levestandard og landenes fødevarerikkerhed blev dårligere i opløbet til de aktuelle oprør. Der var et forvarsel i regionen i form af fødevareroprør i Egypten og andre lande i 2008.

Over en tredjedel af befolkningen i den arabiske verden er utilfreds med levevilkårene, viser en opgørelse, som Ecker og kollegerne har sammenstykket. Samtidig er fødevarerikkerheden – folks adgang til basale fødevarer til en rimelig pris – forværret i 11 af 12 undersøgte lande i regionen, og Egypten topper.

“

Udgifterne til mad kan nå op på 60 procent eller mere i de fattigste husstande.

Omneya Helmy,
økonom i Det Egyptiske Center
for Økonomiske Studier

Tendensen bekræftes af Omneya Helmy, førende økonom fra Det Egyptiske Center for Økonomiske Studier.

“Udgifterne til mad kan nå op på 60 procent (af indkomsten, red.) eller mere i de fattigste husstande,” siger Helmy til den engelske udgave af dagbladet Al-Ahram.

DER VAR ENGANG

Mellemøsten blev for cirka 100 år siden udråbt til en frugtbar halvmåne. Nu er Mellemøsten den region i verden, der er mest afhængig af importeret korn. På listen over verdens førende importører af hvede ligger Egypten øverst, og Yemen, Libyen og Tunesien er også med i top- 20.

Der er flere grunde til det radikale skifte. Først en ineffektiv økonomisk centralstyring og derefter en temmelig brutal liberalisering svækkede evnen i de enkelte landes landbrug til at producere korn og andre fødevarer. Landenes hjemlige landbrugsproduktion i blandt andet Egypten og Yemen er desuden blevet undergravet af massiv amerikansk bistand i form af korn. Læg hertil, at befolkningerne er vokset hastigt, så der er blevet flere munde at mætte.

De arabiske regeringer har hen over årene skruet op for subsidiernes til brød, ris og andre basale fødevarer som led i en såkaldt social kontrakt, der skulle sikre stabilitet. Men de stigende fødevarerpriser på verdensmarkedet pressede denne noget-for-noget-politik til det yderste. Ifølge fødevarerprisindekset fra FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO) blev der sat rekord på verdensmarkedet i februar i år på grund af kombinationen af en række omstændigheder: Tørke og/eller oversvømmelse i store landbrugslande, brande, stigende oliepriser, den internationale finanskriser og udvidet produktion af korn til biobrændstof i stedet for til foder og mad.

Under de folkelige demonstrationer i 2011 har regeringer i Nordafrika og Mellemøsten grebet til samme middel, som de med held anvendte i 2008. De har atter øget subsidiernes, og de har i flere tilfælde sænket toldmurene for importerede fødevarer.

EGYPTEN HAR I FLERE ÅRTIER YDET STATSSTØTTE TIL BRØD FOR AT HOLDE PRISERNE NEDE OG UNDGÅ SOCIAL URO. ALLIGEVEL STIGER MADPRISERNE. HER VIFTER EN EGYPTISK DRENG MED ET BRØD UNDER EN DEMONSTRATION PÅ TAHRIR-PLADSEN I KAIRO I APRIL 2011.

“De forsøgte at slukke ilden,” siger Olivier Ecker om den opsparede politiske utilfredshed. “Men udgifterne til subsidier belaster statsbudgettet. Det var ikke længere holdbart,” tilføjer han.

NATIONALE FORSKELLE

Der er forskel landene imellem på, hvilken rolle præcis aspektet med stigende fødevarerpriser har spillet. Rasmus Alenius Boserup, forsker ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS) og direktør for Dansk-Egyptisk Dialoginstitut i Kairo frem til februar i år, siger, at sociale krav kom i anden række i Egypten.

“Der gik lang tid, inden de politiske slagord også begyndte at handle om sultne. Folk var optaget af at få systemet smidt ud,” siger Alenius Boserup.

Professor Jørgen Bæk Simonsen, Københavns Universitet, som var direktør for Det Danske Institut i Damaskus 2001-2005, vurderer, at “det arabiske forår” skyldes krav om reelle politiske forandringer.

“Men den voksende økonomiske belastning i hverdagen har været akkumulerende for utilfredsheden,”

tilføjer han. Og her har de stigende fødevarerpriser medvirket – dog mindre i Syrien end flere andre steder.

Olivier Ecker og hans kolleger følger Yemen særligt tæt. Yemen importerer 90 procent af hvede og al ris, og landet har ifølge Ecker været yderst sårbart over for stigende fødevarerpriser på verdensmarkedet.

Fødevarerprisernes betydning har været nedtonet i den internationale mediedækning, fordi den socio-økonomiske udvikling er noget, der sker langsomt, vurderer Olivier Ecker og de andre eksperter. Det er nyhedsmedierne ikke gode til at registrere.

FOKUS PÅ LANDDISTRIKTER

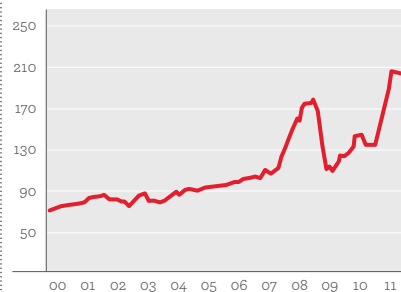
Ekspertene siger samstemmende, at fødevarerensikkerheden i Nordafrika og Mellemøsten med garanti vinder frem på den politiske og mediemæssige dagsorden, når de første reformer af institutionerne er gennemført, og der er holdt nyvalg. Det er bydende nødvendigt, at de arabiske regeringer hurtigt giver en forbedring af levevilkårene højeste prioritet og fokuserer på udvikling af landbrug og landområder.

“I modsat fald er der risiko for, at masserne bliver desillusioneret,” advarer Olivier Ecker. • /REGNER HANSEN ER FREELANCEJOURNALIST.

DET DYRE BRØD

Brød er blevet stadig dyrere i Egypten det seneste årti. Ifølge CAPMAS, Egyptens officielle statistiske kontor, steg prisen på brød med 32 procent alene fra april 2010 til april 2011.

HIMMELFLUGT – PRISINDEKS FOR GLOBALE FØDEVARER 2000-2011

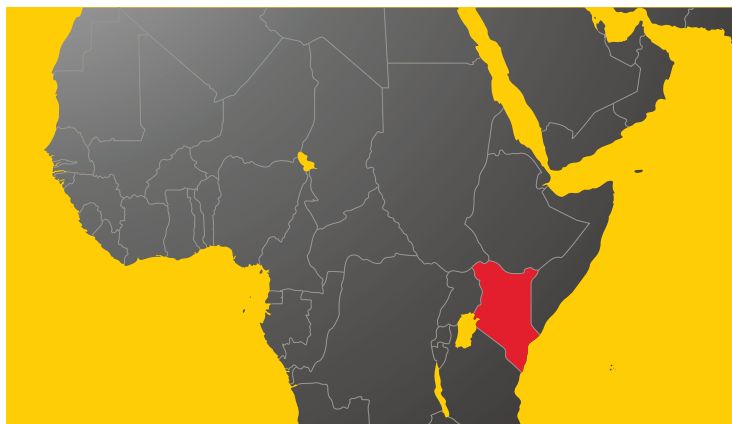
Kilde: FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO)

HUSK BÅDE BLOMSTEN OG STENEN

AF TOMAS KRISTIANSEN

Som tiårig stod Stine Bosse sammen med sin mor foran FN-bygningen i New York. Det var med til at sætte en kurs for livet for erhvervskvinden, der tidligere i år sagde farvel til posten som koncernchef for forsikringsselskabet Tryg, men beholdt sine mange poster inden for humanitært arbejde.

MØDE MED EN AF DE YNGSTE BEBOERE I DEN KENYANSKE BY USIGU, SOM STINE BOSSE BESØGTE I MAJ I FORBINDELSE MED MS-PROJEKTET "KVINDER FOR INDFLYDELSE".

“JEG KAN JO IKKE REDDE HELE VERDEN, men jeg kan gøre en lille smule,” lyder det fra 50-årige Stine Bosse, der tidligere i år valgte karrierejobbet som koncerndirektør i forsikringsselskabet Tryg fra, men beholdt sine poster i humanitære organisationer. Hun sidder midt på gårdspladsen i det idylliske Nordsjælland med sine to hunde om benene og et barnebarn på armen, som er en anden god grund til, at det ikke blev ledelsesjobbet i Danmarks største forsikringskoncern, der vandt, da hun besluttede at skære arbejdsugen ned fra 80 timer til 40 timer.

Det er første gang, siden hun i 2003 som bare 42-årig blev direktør i Tryg, at hun kan se frem til en sommerferie, der bliver “lidt længere”, selv om hun nu aldrig har været direktørtypen, man altid kunne få fat på i løbet af ferien. I det hele taget har Bosse ikke været kendt som en konform og kedelig leder, der kun gjorde, hvad bestyrelsen og aktionærerne forventede. Hun har altid insisteret på at bruge tid på samfundsopgaver og humanitære opgaver, som for eksempel da hun som Tryg-direktør i 2008 tog fire unge indvandrerdrengene med på vandretur i Nordspanien.

“Jeg er stærk tilhænger af, at man deler med andre, og tror rigtig meget på fællesskabet. Jeg kan også se, at jeg sammen med andre kan gøre en forskel i de projekter, jeg medvirker i. For mig selv personligt er det også vigtigt, at der er en god balance og en god vekselvirkning i de ting, jeg beskæftiger mig med, det omsorgsfulde og det driftsorienterede, og det tror jeg, der er kommet nu,” siger hun.

HJEMVENDT FRA KENYA

Ud over at være formand for Børnefonden er hun blandt andet ambassadør for FN's 2015 Mål og en af de 16 kendte danske kvinder i “Kvinder for Indflydelse” under Mellemfolkeligt Samvirke (MS). Her arbejder hun p.t. for at lære kvinder i Kenya om politik og erhvervsliv. Landet er ved at skrive sin forfatning om, og her kommer der blandt andet til at stå, at hverken mænd eller kvinder må have mere end

> to tredjedele af pladserne i det kommende parlament. Reelt bliver der nok tale om, at der maksimalt må være to tredjedele mænd, men selv den fordeling stiller store krav til landets kvin-

“

Jeg er stærk tilhænger af, at man deler med andre, og tror rigtig meget på fællesskabet.

der, som langt fra er vant til at arbejde som politikere eller erhvervsledere.

“På den ene side skal kvinderne i Kenya beriges og udvikles, så de får lyst til at være med i beslutningsstrukturen. På den anden side skal de støttes i iværksætteri. Når vi vælger at fokusere på kvinderne, er det, fordi al forskning viser, at det er den bedste måde at få samfundene til at udvikle sig på. Kvinderne sørger for børnenes sundhed, og at de kommer i skole,” siger Stine Bosse.

I slutningen af maj var hun i Kenya som en del af projektet. I programmet indgik et besøg i Nairobis største og mest trøsteløse slumkvarter, Kibera, hvor folk med Bosses egne ord er ‘lige så glade, søde og imødekommende som dig og mig, men bare født det forkerte sted.’ Hun har også været i provinshovedstaden Kisumu, hvor det netop har handlet om at klæde en gruppe kvinder på til at være aktive deltagere i et demokrati. Stine Bosse trækker frem for alt på sine erfaringer som erhvervsleder, når hun skal give de kenyanske kvinder gode råd.

“Jeg fortalte om, hvad det krævede som kvinde at skulle tage beslutnin-

NEJ TAK TIL POLITIK

Stine Bosse har ofte været nævnt som emne til en ministerpost. Hun er blevet spurgt af den borgerlige regering, men har sagt nej tak. Hun befinder sig med egne ord i det politiske midterfelt, og der har derfor været spekuleret i, om hun bliver udviklingsminister i en eventuel kommende socialdemokratisk ledet regering. Nu afviser hun meget klart, at det kan blive aktuelt. “Nej, jeg skal ikke ind i politik. I alt fald ikke de næste fem år. Jeg føler mig ikke fristet af dansk politik, så det bliver der ikke tale om,” siger hun.

ger: vilje, troen på sig selv og at bruge sin handlekraft. Vi skulle vælge to symboler og give dem videre; ud over en blomst valgte jeg en sten, for det handler ikke kun om at være sød og rar ... det er blomsten. Det handler også om at stå på sin ret og være fast i beslutningen ...,” siger den tidligere Tryg-chef.

MULIGHEDERNES KONTINENT

Hun er ganske optimistisk på Kenyas – og Afrikas – vegne, når det gælder den politiske fremtid, men især når det drejer sig om den økonomiske udvikling, der tegner bedre end nogensinde for mange lande på kontinentet med rekordhøje vækstrater. Ud over Kenya er Rwanda et andet godt eksempel på et land, som inden for de seneste årtier har oplevet voldsomme konflikter, men i dag gennemlever en udvikling, hvor der i stor stil bliver bygget skoler, hospitaler og veje.

Stine Bosse mener dog også, at det kunne se endnu bedre ud, hvis erhvervslivet og de mange ngo'er, der har aktiviteter i regionen, begyndte at arbejde tættere sammen end i dag.

“Afrika er mulighedernes kontinent med en voksende middelklasse og en voksende selvbevidsthed, der er helt forrygende. Men virksomheder og ngo'er kunne opnå meget mere både til gavn for sig selv og til gavn for den lokale udvikling, hvis de arbejdede sammen og anvendte hinandens ressourcer som et aktiv. Både i MS og hos Børnefonden er man begyndt at sige: Det er meget godt, at vi uddanner dem, hjælper dem med at overleve, få færre børn og ikke dø af aids, men hvad så, når de er voksne og skal ud at have et arbejde?” spørger Stine Bosse.

Hun mener, at virksomhederne – og måske især de mindre virksomheder – burde lægge enhver form for berøringsangst til side og tænke i, hvordan ngo'ernes store lokalkendskab kan bruges som et redskab til at sætte en produktion op.

“Hvis vi kan lave nogle hjælpeprogrammer, som både starter lokal produktion op og er med til at give de lokale unge en uddannelse, så vil det batte noget. Ngo'erne bør for deres vedkommende lukke op, hvis der er en lille virksomhed i Danmark, som er interesseret i et samarbejde i Afrika. Organisationerne har viden om kontinentet, og de har et netværk, som virksomheden kan anvende som afsæt-

for at skabe en salgskanal eller en produktion. Det vil give tre vindere: Ngo'erne bliver dygtigere til at gøre det ultimative, nemlig at der sker en udvikling i samfundet, så der skabes arbejdspladser. Udviklingsmidlerne vil blive brugt lidt mere begavet, og de danske virksomheder kan gøre forretning på et kontinent, som efter min overbevisning er dér, hvor de helt store muligheder er lige nu,” forklarer Bosse.

KUNSTEN AT HÆNGE SAMMEN INDENI

Siden hun sagde farvel til Tryg i januar, er hun blevet medlem af en række bestyrelser, senest malingfirmaet Flügger, og flere har ifølge Bosse peget på hendes sociale engagement som en væsentlig grund til, at de valgte hende. Hun er ikke selv i tvivl om, hvor bekymringen for andre kommer fra.

“Jeg er opdraget til det. Jeg er enebarn, så mit hjem bestod altid af min

STINE BOSSE DANSER MED MEDLEMMER AF EN KVINDEGRUPPE, SOM ER DEL AF PROJEKTET "KVINDER FOR INDFLYDELSE" UNDER MELLEMFOLKELIGT SAMVIRKE. USIGU I DET VESTLIGE KENYA.

far og mor og mig selv, men der boede altid nogen med et alkoholproblem, eller en, der lige var blevet skilt; der var alt muligt," som hun udtrykker det i dag.

“

Folk må sgu kalde mig, hvad de vil, det må jeg bare sætte mig ud over.

Det var også hendes engelske mor, der introducerede hende til FN, da hun som tiårig var i New York for første gang.

"Min mor var meget optaget af fred og fordragelighed, fordelingen af goder og den slags ting. Da jeg var ti år gammel, stod jeg foran FN-bygningen for første gang, og så fortæller hun mig historien om FN, og at hvis vi

mennesker vil leve uden krig, så er et organ som FN det eneste rigtige, selv om det er svært og tæt ved umuligt. Når det bliver implementeret i et lille barn, følger det én resten af livet, og derfor hænger jeg sammen indeni, når jeg kan få lov til at arbejde med det," siger Bosse.

Som hun sidder på den grønne bænk foran hestestalden og drikker afrikansk roibos-te, er hun godt klar over, at nogle kan tænke, at "her er der en kvinde med sit på det tørre, der har fundet sig et velmenende projekt". Men det vil nu ikke ændre hendes arbejde i udviklingslandene.

"Folk må sgu kalde mig, hvad de vil; det må jeg bare sætte mig ud over. Alternativt skulle man bare være sig selv nok, blive hjemme og ikke foretage sig noget, men så sker der heller ingenting." • /TOMAS KRISTIANSEN ER FREE-LANCEJOURNALIST.

STINE BOSSE

.....
50 år og uddannet cand. jur. fra Københavns Universitet 1987. Senere lederuddannelser fra Insead, Wharton og Harvard.

Startede i 1987 som fuldmægtig i forsikringsselskabet Tryg og arbejdede sig op til posten som koncerndirektør i 2003 - en stilling, hun forlod i 2011 til fordel for en bestyrelseskarriere.

Udpeget af Financial Times som den højeste placerede danske kvindelige topchef og nummer 22 på avisens liste over de mest indflydelsesrige kvinder i verden i 2009 og 2010.

Tillidshverv: Formand for ngo'en Børnefonden 2009; blev i 2010 udpeget af FN's generalsekretær til ambassadør for 2015 Målene for global udvikling; medlem af gruppen "Kvinder for Indflydelse" under Mellempfolkeligt Samvirke.

Bestyrelsesposter: Nordea, TDC, Icopal, Amlin (engelsk forsikringsselskab), Aker (norsk virksomhed), (på vej ind i) Flügger.

VERDENS BEDSTE FILM – OM VERDEN

En stribe filmperler fra markante instruktører har det seneste tiår gjort globale problematikker nærværende for et bredt publikum. *Udvikling* har udvalgt de måske fem bedste.

AF: FREDERIKKE LETT

HÆVNEN:

HUMANISME PÅ HOVEDET

Susanne Biers Oscar-vinder beskæftiger sig med altruisme, hævn, tilgivelse og retfærdighed – og vender gængse forestillinger om “de rigtige handlinger” på hovedet. På Langeland må en gruppe børn og forældre håndtere voldsomme skolemobberier. Og i Afrika skal en af fædrene, som er udsendt for Læger uden Grænser, afgøre, om han vil hjælpe en hårdt såret, skruppelløs krigsherre. Civiliserede mennesker har masser af humanistiske principper – men er vold altid forkert? Bonus-info: Susanne Bier donerede i juni sin Oscar-kjole til velgørenhed via Dansk Flygtningehjælp.

HÆVNEN (2010)

SLUMDOG MILLIONAIRE (2009)

BABEL (2006)

DEN STANDHAFTIGE GARTNER (2005)

CITY OF GOD (2002)

SLUMDOG MILLIONAIRE:

UD AF OFFERROLLEN

Denne biografssucces, som også vandt en Oscar, blev opfattet som en kommentar til mediernes stereotype billeder af elendighed og fattigdom i u-landene. Handlingen udspiller sig i et nutidigt Mumbai i Indien og følger en drengs livskamp og bemærkelsesværdige deltagelse i tv-programmet *Hvem vil være millionær?* Ligesom i sine tidligere film sætter den britiske instruktør Danny Boyle det enkelte menneskes livsvilje i centrum og hylder princippet om, at hvor der er en vilje, er der en vej – uanset omstændighederne.

BABEL:

ALT HAR KONSEKVENSER

Den mexicanske instruktør Alejandro González Iñárritu forstår at portrættere sin samtid. *Babel* følger fire familier og udspiller sig i Mexico, Marokko, USA og Japan. Inspirationen kommer fra teorien om, at “når en sommerfugl basker med vingerne i Brasilien, opstår der en tornado i Florida”. Filmen skildrer konsekvenserne, da to fattige marokkanske drenge

ved et uheld rammer en amerikansk kvinde i en forbipasserende turistbus med et geværskud. Et yderst originalt værk, der på sublim vis udstiller kommunikationsproblemerne i en globaliseret verden.

DEN STANDHAFTIGE GARTNER: HYLDEST TIL IDEALISMEN

Flere og flere virksomheder anerkender, at de må agere ansvarligt i verden og lave strategier for *corporate social responsibility*. Det gælder dog næppe den fiktive medicinalvirksomhed, som udnytter den kenyanske befolkning i brasilianeren Fernando Meirelles *Den standhaftige gartner* – baseret på en spændingsroman af John le Carré. Filmens pointer er deprimerende, men filmen hylder idealister, der gør en forskel – i filmen personificeret i aktivisten Tessa, som bliver dræbt, hvorefter hendes mand, en britisk diplomat, forsøger at opklare mordet.

CITY OF GOD:

HÅBLØSHED – OG HÅB

Også Fernando Meirelles forrige film, instrueret sammen med Kátia Lund, er med på vores top 5-liste. Instruktørparret fik i den grad fat i publikum med en hæsblæsende skildring af det brutale liv i en af Rio de Janeiros favelaer. Filmen portrætterer et fattigt og narkoplaget miljø, hvor håbløsheden hersker – men man aner også lys i mørket. Hovedpersonerne er to venner, hvoraf den ene bliver narkohandler, mens den anden forfølger sin drøm om at blive fotograf. Et nuanceret indblik i en verden, som turistguider ikke kan vise rundt i. Filmen blev nomineret til fire Oscars. • /FREDERIKKE LETT ER FILMJOURNALIST OG JURIST.

Læs mere om alle fem på film på The Internet Movie Database: www.imdb.com.

Nyt liv til dansk design-klenodie i FN

FORMYNDERSKABS-RÅDSSALEN I FN-BYGNINGEN i New York – tegnet af arkitekten Finn Juhl i 1950'erne – er et udstillingsvindue for dansk design og arkitektur.

Nu finansierer Danmark en restaurering af salen (billedet) på i alt 18 millioner kroner. Fonden Realdania bidrager med 10,5 millioner kroner, og Kulturministeriet og Udenrigsministeriet betaler resten.

I juni blev det offentliggjort, at de to danske designere Kasper Salto og Thomas Sigsgaard skal skabe nye mødeborde og en ny stol til salen.

Restaureringen foregår samtidig med, at hele FN-bygningen sættes i stand. • /ULM

www.kunst.dk/internationalt/finnjuhlifn

Globalt filmeksperiment præsenteres i Århus

■ PUBLIKUM KAN OPLEVE et internationalt filmeksperiment, når Aarhus Festuge løber af stablen 26. august–4. september.

Som en del af initiativet DOX:LAB, støttet af Center for Kultur og Udvikling (CKU), har ti instruktør-par, bestående af en europæisk og en ikke-europæisk instruktør, hver lavet en dokumentarfilm om et globalt emne.

“Mange filmskabere laver film i udlandet, men er tit låst i deres nationale rammer, fordi de har uddannet og udviklet sig i Danmark. Det er svært at undgå. Ved at sætte europæiske og ikke-europæiske filmskabere sammen får instruktørerne en gudsbenådet adgang til nye historier,” siger Tine Fischer, direktør for dokumentarfilmfestivalen CPH:DOX, som står bag DOX:LAB.

Kasper Bisgaard (som på billedet instruerer skuespilleren Olem “Lot” Bonny) er en af fire danske deltagere. Han har skudt *The Kampala Story* i Norduganda i samarbejde med ugandereren Donald Mugisha.

“Donald har været min døråbner til et miljø, vi aldrig har set på film før. Han kender kulturen hundrede gange bedre, end jeg gør, og er garanten for, at der er sandhed i filmen – så det ikke bare er “den hvide mand” i Afrika. For han ved, hvordan en chauffør opfører sig og skal instrueres,” fortæller Kasper Bisgaard.

De ti film vises også på CPH:DOX 3.–13. november i København. • /POUL BONKE JUSTESEN

www.aarhusfestuge.dk og www.cphdox.dk

DR's koncerthus bliver til arabisk musikmarked

I ÅR ER DET 250 ÅR SIDEN, at en dansk ekspedition satte kurs mod Arabien. Den syv år lange rejse blev et skelsættende kulturmøde mellem Danmark og den arabiske verden – takket være den eneste overlevende, Carsten Niebuhr.

Center for Kultur og Udvikling (CKU) og DR fejrer jubilæet med et “musikalsk marked” 17. september i DR's koncerthus, hvor DR's

Underholdningsorkester og The Syrian Quintet Tahkt lader Vivaldi møde klassisk orientalsk musik.

I foyeren kan man besøge en rokokotesalon og ryge vandpipe i en arabisk basar. Efter koncerten spiller DJ's arabiske toner. • /MM

www.cku.dk og www.koncerthuset.dk

MISTRO OG MILITÆR KULTUR BREMSER LATINAMERIKA*

Selvom økonomien vokser i de latinamerikanske lande, kan man ikke kalde ét eneste af dem for udviklet. Skurken er en kultur, der forherliger fortiden, stive systemer og militarisme, skriver Oscar Arias, Nobel-prismodtager og tidligere præsident i Costa Rica.

AF OSCAR ARIAS

HER NÆSTEN TO HUNDREDE ÅR EFTER at landene i Latinamerika blev uafhængige af Spanien og Portugal, er ikke et eneste af dem reelt udviklede. Hvor er det slået fejl? Hvorfor har lande i andre regioner, der engang var langt bagud, formået at skabe de forholdsvist hurtige resultater, som de latinamerikanske lande længe har stræbt efter at nå?

Mange i regionen besvarer den slags spørgsmål med konspirationsteorier eller selvmedlidenhed. De beskylder det spanske kolonistyre for at have udplyndret regionen for rigdomme i gamle dage eller antyder, at det nordamerikanske imperium opfører sig på samme måde i vore dage. De hævder, at internationale finansinstitutter har rottet sig sammen om at sørge for, at Latinamerika forbliver tilbagestående, og at globaliseringen med overlæg har fået en sådan udformning, at den holder regionen nede. De giver kort sagt alle andre end Latinamerika selv skylden for den manglende udvikling.

Sandheden er, at de latinamerikanske lande har været selvstændige så længe, at de ikke med rette kan beskyldes andre for deres egne fejltagelser. Forskellige fremmede magter har ganske rigtigt påvirket regionens skæbne. Men sådan er det for alle verdens regioner. De latinamerikanske lande er ikke de eneste i historien, der har måttet kæmpe en hård kamp.

REDAKTIONELT SAMARBEJDE MED FOREIGN AFFAIRS

Som det første danske medie har *Udvikling* indgået et redaktionelt samarbejde med Foreign Affairs. Det anerkendte tidsskrift er siden 1922 blevet udgivet af den uafhængige amerikanske tænketank Council on Foreign Relations. Samarbejdet betyder, at *Udvikling* med jævne mellemrum bringer artikler fra Foreign Affairs i dansk oversættelse.

Og landene begyndte endda på lige eller måske bedre vilkår end så mange andre. Det er dem – os – som er sakket agterud.

Da Harvard University slog dørene op i 1636, var der allerede veletablerede universiteter i Argentina, Bolivia, Chile, Columbia, Den Dominikanske Republik, Ecuador, Mexico og Peru. I 1820 var Latinamerikas samlede bruttonationalproduktet 12,5 procent højere end USA's. I dag med en befolkning på 560 millioner – omkring 250 millioner flere end i USA – har regionen et bruttonationalprodukt, der kun udgør 29 procent af den nordlige nabos. Latinamerika fik selvstændighed 150 år før lande som Sydkorea og Singapore, men i dag er gennemsnitsindkomsten i disse lande trods deres mangel på naturressourcer adskillige gange højere.

En af konsekvenserne af Latinamerikas uvilje mod at se den slags sammenligninger i øjnene har været en splittelse mellem diskurs og virkelighed. Befolkningen i regionen er træt af tomme ord og meningsløse løfter og er som følge deraf desillusioneret, hvad angår politik generelt. Men vil man skrive historien om, er det første skridt måske at erkende, at man selv har en del af ansvaret for situationen. Løsningen er at indse, at hvis udviklingen skal lykkes, er der fire regionale kulturelle forhindringer, som skal overvindes: modstand

> mod forandringer, manglende selvtilid, skrøbelige demokratiske normer og svagheden for militarisme.

“

At besøge et latinamerikansk universitet er ligesom at rejse tilbage til fortiden, til en æra, da Berlinmuren endnu ikke var faldet, og Rusland og Kina endnu ikke havde indført kapitalismen.

FANGET I FORTIDEN

Latinamerikanere forherliger fortiden så meget, at de har svært ved at favne forandringer. I stedet for at udvikle en kultur, hvor forbedringer er omdrejningspunktet, har de skabt en kultur, der går ind for at bevare status quo. Konstante, tålmodige reformer – den eneste slags reformer, som er forenelige med demokratisk stabili-

tet – opfattes som utilfredsstillende; i regionen accepterer man det eksisterende, samtidig med at man jævnligt længes efter dramatiske revolutioner, der lover rigdom og overflod efter den næste opstand.

En tilbageskuende holdning ville være nemmere at forstå i Canada eller Norge, der begge har opnået misundelsesværdigt høje standarder for menneskelig udvikling. Men hvad har Guatemala eller Nicaragua i deres fortid, som de kan sætte lige så højt? Den konservative impuls i disse latinamerikanske lande udspringer ikke kun af ønsket om at bevare tingenes tilstand, men i lige så høj grad af trangen til at beskytte etablerede privilegier og en generel frygt for det ukendte. Latinamerika klamrer sig ligefrem til smerte og lidelse, eftersom befolkningerne foretrækker en sikker nutid frem for en usikker fremtid. Til en vis grad er dette naturligt og menneskeligt. Men for os i regionen er frygten lammende; den skaber ikke kun angst, men også handlingslammelse.

Som om det ikke var nok, har regionens politiske ledere kun sjældent tålmodighed eller dygtighed til at føre deres befolkninger trygt igennem reformprocesserne. I et demokrati må lederen være en slags overlærer, en person, der velvilligt reagerer på tvivl og spørgsmål, og forklarer nødvendigheden og de gavnlige virkninger af en ny kurs. Men i Latinamerika sker det alt for ofte, at ledere retfærdiggør deres initiativer med et simpelt “Fordi jeg siger det”.

Denne attitude hænger sammen med ønsket om at beskytte etablerede privilegier – et fænomen, som ikke kun kan iagttages hos de rige og magtfulde, men i samfundet som helhed. Lærereforbundet beslutter selvstændigt, hvor meget skolelærere skal arbejde, og hvad de skal undervise i. Noget tilsvarende sker hos virksomhedsejere og entreprenører i den private sektor, som i årtier har leveret serviceydelser af ringe kvalitet uden frygt for konkurrence, takket være korrupsion og ulovlige transaktioner. Embedsmænd er lige så ubevægelige: Statsforvaltningen belønner dem, der ikke foretager sig andet end at sidde ved et skrivebord og sige nej.

Den slags holdninger får mange konsekvenser, især i forbindelse med iværksættervirksomhed. I Latinamerika er der langt flere kontrolinstanser,

end der er iværksættere. Regionens som helhed er mistroisk over for nye idéer og mangler effektive mekanismer til at støtte nytænkende projekter. Enhver, der ønsker at starte en ny virksomhed, må begynde med at trave igennem ørkener af bureaukrati og uforståelige regler. Iværksættere får kun i ringe grad ros eller kulturel opbakning, ikke megen juridisk beskyttelse og kun et minimum af akademisk støtte.

Regionens universiteter producerer heller ikke den type akademiker, som udviklingen kræver. Der uddannes seks kandidater i socialvidenskaberne for hver to i de tekniske ingeniørfag og for hver en i de eksakte videnskaber. At besøge et latinamerikansk universitet er ligesom at rejse tilbage til fortiden, til en æra, da Berlinmuren endnu ikke var faldet, og Rusland og Kina endnu ikke havde indført kapitalismen. I stedet for at give de studerende praktiske redskaber – i form af teknologiske eller sproglige kompetencer – der kan hjælpe dem til at klare sig i en globaliseret verden,

“

Latinamerikanere tvivler på de sande hensigter hos alle, de kommer i berøring med, det være sig politikere eller personlige venner. Vi tror, at alle har en hemmelig dagsorden, og at det er bedst ikke at engagere sig i kollektive bestræbelser.

bruger mange universiteter tiden på at undervise i forfatterskaber, som ingen læser mere, og gentage doktriner, som ingen tror på.

Hvis der skal ske en udvikling, må dette høre op.

De latinamerikanske lande må begynde at belønne fornyere og skabe. Deres universiteter må reformere deres akademiske tilbud og investere mere i naturvidenskab og teknologi. De må reducere antallet af uhensigtsmæssige regulativer, tiltrække investeringer og fremme formidlingen af viden. De må med andre ord forstå, at pragmatisme er den nye universelle ideologi – og at det, som Deng Xiaoping engang udtrykte det, er lige meget om katten er sort eller gul, bare den kan fange mus.

Artiklens forfatter, Oscar Arias, har i to omgange været præsident for den mellemamerikanske stat Costa Rica.

I over 60 år har Costa Rica været et ubevæbnet demokrati, der hylder fred og pacifisme. Landet afskaffede formelt sin hær i 1949. Det skete efter en 44 dage lang borgerkrig, hvor godt 2.000 mennesker mistede livet.

Borgerkrigen brød ud i forbindelse med et ombleset præsidentvalg, hvor valgresultatet blev annulleret, da oppositionens kandidat viste sig at have fået flest stemmer. En oprørsgruppe under ledelse af oppositionspolitikeren José Figueres Ferrer gik til væbnet modstand og besejrede Costa Ricas hær, som var tæt forbundet med den siddende regering.

Figueres blev indsat som midlertidig præsident, lavede en ny forfatning – og afskaffede hæren.

Men spørgsmålet er, om Costa Rica i fremtiden vil fortsætte sin pacifistiske linje. Landet har i årevis haft en indædt grænsekonflikt med Nicaragua ved floden Río San Juan, der adskiller de to lande.

Konflikten har skabt stor debat i Costa Rica om landets manglende hær. Og for nylig foreslog Costa Ricas udenrigsminister René Castro, at landet nu genovervejer sin historiske status som ubevæbnet demokrati.

VISSE LATINAMERIKANSKE STATSLEDERE OPFØRER SIG SOM TRADITIONELLE LATINAMERIKANSKE CAUDILLOER, MENER ARIAS. DET GÆLDER BLANDT ANDET VENEZUELAS HUGO CHAVEZ (TV) OG NICARAGUAS DANIEL ORTEGA SOM HER SES SAMMEN TIL ET MØDE I CARACAS, VENEZUELA.

TILLID – HVAD ER DET?

Den anden forhindring er manglende tillid. Et udviklingsprojekt kan ikke trives i en atmosfære af mistro, hvor andres succes betragtes med bekymring, og kreativitet og fremdrift mødes med forsigtighed. Latinamerikanere hører til blandt verdens mest mistroiske befolkninger. I undersøgelsen World Values Survey stilles blandt

andet spørgsmålet: "Kan man stole på flertallet af mennesker?" I år 2000 var svaret ja for mellem 55-65 procent af de adspurgte i fire nordiske lande – Danmark, Finland, Norge og Sverige; kun 16 procent af de adspurgte i Latinamerika svarede ja på spørgsmålet, i Brasilien kun 3 procent.

Latinamerikanere tvivler på de sande hensigter hos alle, de kommer i

berøring med, det være sig politikere eller personlige venner. Vi tror, at alle har en hemmelig dagsorden, og at det er bedst ikke at engagere sig i kollektive bestræbelser. Vi er fanger i et gigantisk fængsel, der pålægger den enkelte at bidrage så lidt som muligt til den fælles interesse.

I en globaliseret verden er tillid imidlertid en nødvendighed. De lande,

FORTIDENS HELTE DYRKES FLITTIGT I LATINAMERIKA. HER ET VÆGMALERI FRA EL SALVADOR AF TO AF KONTINENTETS MARTYRER: JERKEBISKOP OSCAR ROMEO OG GUERRILALEDER CHE GUEVARA.

der er mest villige til at stole på andre, er også mest villige til at udvikle sig, og det skyldes, at deres borgere kan basere deres handlinger på en holdbar forventning om, hvordan andre vil opføre sig. Ukendskab til loven er også et problem. I foruroligende mange tilfælde ved borgere i latinamerikanske lande simpelthen ikke, hvad de juridiske konsekvenser af deres handlinger vil være, eller hvordan staten vil reagere på deres projekter. I visse lande eksproprieres virksomheder uden tilstrækkelig begrundelse, licenser inddrages som følge af politisk pres, juridiske afgørelser er i strid med landets love, og retssikkerheden er i det hele taget så skrøbelig, at den stiller sig i vejen for en indfrielse af langsigtede mål.

Det udtrykkes på denne måde af Ecuadors forhenværende præsident Osvaldo Hurtado i tidsskriftet *The American Interest*:

“Latinamerikanere stoler ikke på retslige institutioner og handlinger ... hverken på statslige domstole eller private advokater. Den dybt rodfæstede, flere hundrede år gamle tradition for at tilsidesætte lovene har været en stærkere påvirkning i Latinamerika end de utallige love, der

gennem århundrederne er indført for at regulere økonomiske, sociale og politiske forhold. Latinamerikanske lovgivere har sandsynligvis vedtaget flere love gennem de forløbne 175 år end deres modparter alle andre steder på

“

Hvert år bruges der i regionen 60 milliarder dollars på våben og militær – det dobbelte af, hvad der blev brugt for bare fem år siden. Hvorfor? Hvem har i sinde at angribe hvem?

kloden, men aldrig er så mange love blevet ignoreret af så mange mennesker i så lang tid.”

Det er blevet sagt, at retssikkerhed er beskyttelsen af tillid. Hvis den økonomiske udvikling i Latinamerika skal blive til noget, må regionens indbyggere lære at stole på, at staten opfører sig klogt og forudsigeligt. De må være i stand til at forudse de juridiske konsekvenser af deres handlinger. Og de må være i stand til at stole på, at også

andre vil opføre sig i overensstemmelse med spillereglerne.

DEMOKRATI PÅ AFVEJE

Den tredje forhindring for udvikling er Latinamerikas skrøbelige engagement i demokratiet. Bortset fra Cuba kan regionen ganske vist, i det mindste efter visse kriterier, anses for at være helt og fuldt demokratisk. Efter århundreder med borgerkrige, statskup og diktaturer har demokratiet faktisk gjort store fremskridt i de seneste årtier. Men sandheden er, at denne sejr ikke er omfattende nok. Til trods for omhyggeligt udarbejdede forfatninger, store proklamationer og idealistiske traktater har Latinamerika stadig en svaghed for autoritære regimer.

Fidel og Raúl Castro på Cuba opfører sig som traditionelle latinamerikanske caudillo'er (karismatisk, folkelig leder – ofte i spidsen for militært eller autoritært styre, red.) – men det samme gør Hugo Chávez i Venezuela og Daniel Ortega i Nicaragua, der begge har udnyttet demokratiske processer og strukturer til at undergrave deres landes demokratiske systemer. Da de var blevet valgt, fortolkede de

mandatet som en uindskrænket fuld-magt til at gøre, hvad de havde lyst til, derunder også at forfølge politiske modstandere, indskrænke mediernes frihed og forsøge at lave systemet om på en sådan måde, at de for enhver pris kunne blive ved magten. Alt for mange af indbyggerne i disse to lande affinder sig med at lade deres ledere gøre, hvad de vil, måske i den tro, at deres messianisme og demagogi er vejen ud af den herskende regionale labyrint af underudvikling.

Hvis de latinamerikanske demokratier ikke lever op til deres politiske og økonomiske løfter, og hvis borgernes forhåbninger bliver ved med at være illusoriske, vil de autoritære regimer komme til magten igen. Måden at undgå dette på er at vise offentligheden, at demokratiet virker, og at det kan skabe et mere velstående og retfærdigt samfund. At bevæge sig ud over den politiske sklerose, at blive mere opmærksom på borgernes ønsker og at skabe økonomiske ressourcer ved at beskatte de rigeste borgere er alt samme nødvendige skridt på vejen mod en ægte kultur for fred og fremskridt.

JA TIL FREDENS KULTUR

Det er nødvendigt, men ikke nok at skaffe større offentlige indtægter. Den slags ressourcer skal også bruges klogt, hvis de skal fremme den menneskelige udvikling. De latinamerikanske lande har førhen brugt mange penge og pådraget sig stor gæld, men har ofte ødslet disse midler bort på uvæsentlige projekter. Alle de penge, der skulle have været brugt på børnene, er blevet brugt til militæret i stedet for.

Med undtagelse af Columbia er ingen af de latinamerikanske lande i fare for at blive inddraget i en vedvarende eller overhængende væbnet konflikt. Hvert år bruges der i regionen ikke desto mindre 60 milliarder dollars på våben og militær – det dobbelte af, hvad der blev brugt for bare fem år siden. Hvorfor? Hvem har i sinde at angribe hvem? Folkets fjender i hele regionen er sult, uvidenhed, ulighed, sygdom, kriminalitet og miljøødelæggelser. Det er interne problemer, og de kan kun løses ved hjælp af en klog samfundspolitik, ikke ved hjælp af et nyt våbenkapløb.

Costa Rica var det første land i historien, der afskaffede sin hær og erklærede fred med resten af verden.

Landets unge har aldrig været soldater. De har aldrig set skyggen af en pansret helikopter eller hjulspor efter en kampvogn. Siden afskaffelsen af alle væbnede styrker for 62 år siden har der ikke været noget statskup i Costa Rica.

Jeg tror på, at hele Latinamerika med fordel kunne følge Costa Ricas eksempel, men ved godt, at det er en utopi, som ikke bliver virkelighed, så længe jeg lever. Jeg ved dog også, at en ansvarlig og gradvis reduktion af militæruddgifterne ikke kun er en mulighed, men en nødvendighed. Det skylder vi diktaturstaternes ofre, som i løbet af det 20. århundrede med deres eget blod skrev de sørgeligste kapitler i Latinamerikas historie. Det skylder vi alle dem, der har overlevet undertrykkelse og tortur. Det skylder vi alle dem, som har set deres værste frygt gjort til virkelighed i skikkelse af en soldat.

At afvikle den militære kultur er også nødvendigt af den grund, at soldaters stadig hyppigere tilstedeværelse i vores byer og storbyer fremelsker en krigerisk indstilling, som ikke virker befordrende for udvikling. I henhold til denne indstilling løser man nemmest problemerne ved at bekæmpe en fjende snarere end ved at opbygge et fællesskab i solidaritet med venner og naboer. På den måde lærer vi, at erobringer foretages med våben, råb og trusler forstået som modsætning til ord, respekt og tolerance. Den militarisme, der præger regionens kultur, er en reaktionær og destruktiv kraft, som må skiftes ud med en fredskultur.

Vi latinamerikanere må se os i spejlet og tage stilling til den realitet, at

mange af vores problemer ikke skyldes stjernerne, men os selv. Vi må befri os for vores frygt for forandringer. Vi må gå ind for iværksættervirksomhed. Vi må styrke vores engagement i demokratiet og retsstaten. Og vi må afskaffe den militære praksis, der bliver ved med at gnide salt i fortidens sår. Først da vil Latinamerika langt om længe kunne nå den udvikling, som regionen i så lang tid har savnet. •

/OVERSAT AF CLAUS BECH

* TEKSTEN ER EN OVERSÆTTELSE AF ARTIKLEN "CULTURE MATTERS", BRAGT I FOREIGN AFFAIRS' JANUAR/FEBRUAR-NUMMER 2011.

REPRINTED BY PERMISSION OF FOREIGN AFFAIRS, JANUARY / FEBRUARY 2011, VOL 90, NO 1. COPYRIGHT 2011 BY THE COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS, INC. WWW.FOREIGNAFFAIRS.COM.

OSCAR ARIAS

Født 1940.

Præsident i Costa Rica 1986–1990 og 2006–2010.

Blandt verdens mest anerkendte fortalere for fred, afmilitarisering og demokrati.

Var Costa Ricas præsident i en tid, hvor Mellemamerika var hårdt ramt af væbnede konflikter mellem guerillagrupper og regeringer – med kraftig indblanding fra USA.

Arias fik samlet regionens statsledere omkring en fælles fredsplan, som satte en stopper for borgerkrigene. Den indsats indbragte ham i 1987 Nobels Fredspris. /ULM

ARTIKLENS FORFATTER OSCAR ARIAS HAR VÆRET PRÆSIDENT I DET MELLEMAPERIKANSKE LAND COSTA RICA - TO GANGE.

OTTE VINDUER MOD VERDEN

Globale magasiner. Et godt tidsskrift er ikke bare et vindue ud mod verden, men også et spejl af sin læser og udgiver. *Udvikling* giver her en lyn-introduktion til otte udenlandske kvalitetsmagasiner, som med hvert deres indhold og fra hver deres vinkel leverer udsyn og perspektiv på den globale udvikling - i form af journalistik, billeder, analyser og reportager.

AF SØREN SCHULTZ JØRGENSEN

42/ Uafhængige magasiner

GBLALE TANKER FRA DEN AMERIKANSKE ELITE

FOREIGN AFFAIRS

Siden 1922

USA

Engelsk

Udgiver: Council on Foreign Relations

6 gange årligt

125 kr. pr. nummer

Få udgivelser på kloden har pondus, substans og påvirkning som Foreign

Affairs - og har haft det gennem så mange år. Hemmeligheden er en enestående fusion af aldeles billedløse (men ekstremt velskrevne) analyser af topaktuelle internationale problemstillinger - leveret af verdens topforskere, toppolitikere, toprådgivere, topindsigtsfulde hvad-som-helst inden for international politik. Her får man de originale ord og tanker fra Fukuyama, Kissinger, Hillary, Gladwell, Nye og så videre i ufortyndede udgaver.

ÉN VERDEN I ÉT MAGASIN

NATIONAL GEOGRAPHIC

Siden 1888

USA

Engelsk (og udgaver på 32 andre sprog)

Udgiver: National Geographic Society

12 gange årligt

72 kr. pr. nummer

National Geographic giver associationer til inka-mumier, gner i flokke og pladetektonik, men det snart 125 år gamle magasin er stadig det smukkeste eksempel på, hvad kultur- og naturgeografien kan frembringe af erkendelser i skøn forening. I National Geographic fortælles historierne om etniske konflikter, ørkenpredning, klimaforandringer og krige ved siden af vulkaner og funky byudvikling i New York. Alt er forbundet. I National Geographic er der stadig

kun én verden. Og i verden er der stadig kun ét National Geographic. Magasinet med verdens bedste billedside.

ÆLDST, SKARPEST, SJOVEST - OG ÆGTE GLOBALT

THE ECONOMIST

Siden 1843

Storbritannien

Engelsk

Udgiver: The Economist Group

Ugentligt

48 kr. pr. nummer

Man behøver hverken være ærkeliberal eller økonom for at blive ægte intellektuelt afhængig af verdens ældste globale magasin. The Economist er lige så optaget af politik og kultur som af økonomi og erhverv. Og lige så optaget af udviklingen syd for Sahara som af væksten i Kina og opfindelserne i Silicon Valley. The Economist tager sin globale opgave alvorligt: Det har flere udenrigskorrespondenter end noget andet trykt magasin og er fast sektioneret med stof om Amerika, Europa, Afrika, Mellemøsten og Asien hver uge.

TIL DEN GLOBALE ÆSTETIKER MONOCLE

Siden 2007

Storbritannien

Engelsk

Udgiver: Winkontent Limited
10 gange årligt
122 kr. pr. nummer

Den canadiske magasin-entreprenør Tyler Brûlé, der også grundlagde Wallpaper, har med Monocle skabt et genuint globalt og postmoderne magasin, helt frit af nationale bindinger og i et design og format, som er hestehoveder foran alle andre, hvad angår raffinement og elegance. Har nærmest bogkarakter. Beskæftiger sig med alt fra shopping og politik til bæredygtighed og iværksætter i de faste stofområder Affairs, Business, Culture, Design og Edits (ABCDE), som nok appellerer mere til den kreative klasse end til bistandsbranchen.

Magasiner fra udviklings- og bistandsorganisationer

UDVIKLINGS LÆKRE SVENSKE SØSTER

OMVÄRLDEN

Sverige
Svensk

Udgiver: Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
8 gange årligt
49 svenske kr. pr. nummer

Man tror, det er løgn: Så smukt, skarpt og funky et magasin kan ikke udgives af en statslig institution. Om udvikling og bistand. Men den er god nok. Danidas svenske søsterinstitution, Sida, står bag dette både indholds- og designmæssigt enestående vellykkede magasin. Sida har givet redaktionen frie hænder. Så reportagen fra Nigerias Nollywood, interviewet med manden bag 2015 Målene, Jeffrey Sachs, reportagen om kokain og fattigdom i Sydamerika og de rigelige mængder af delikat magasin-småstof fremstår vidunderligt friskt, frit og ikke-statsligt.

NORSK OG NO-NONSENSE BISTANDSAKTUELT

Norge
Norsk

Udgiver: Direktoratet for utviklingssamarbeid (Norad)
10 gange årligt
Gratis, bestil abonnement på www.bistandsaktuelt.no

Udviklings norske søster har – ligesom Udvikling selv – fået en tur gennem relanceringsmaskinen. Men selv om Bistandsaktuelt er gået fra avis til moderne magasin, har udgivelsen ikke ændret indholdsmæssig retning. Det er stadig klart fokuseret på no-nonsense bistands- og udviklingspolitik – både i Norge og internationalt – med dækning af aktuelle politiske brændpunkter, udviklingsprojekter og debatter. Et must for dem, der har brug for at holde sig ajour med international bistandspolitik anno 2011.

KVADRATISK, PRAKTISK, SMUKT

AKZENTE

Tyskland
Tysk

Udgiver: Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)
4 gange årligt
Gratis, kan downloades på www.gtz.de/en/publikationen/2911.htm

Akzente, som udsendes af et konsortium af offentlige institutioner inden for tysk udviklingspolitik, tilbyder tung tekst – i store mængder – kombineret med masser af superoplysende (og meget delikat) informationsgrafik og bjergtagende fotoreportager. Akzente er klart syd- og udviklingspolitisk rodfæstet. Hvert nummer har et hovedtema – vand, uddannelse, krig

eller lignende – der behandles med denne særlige lette tunghed (eller er det omvendt), som kun tyskerne kan det. Tekst, tal, følelser. Kvadratisk, praktisk, smukt.

FN-SAG MED ALT OM AFRIKA AFRICAN RENEWAL

Siden 1987

Internationalt
Engelsk og fransk
Udgiver: FN
4 gange årligt

Gratis, abonnement kan bestilles på www.un.org/ecosocdev/geninfo/afrec/

Det er en udpræget FN-oplevelse at læse African Renewal – pænt og væsentligt, lidt distant og diffust. Men trods African Renewals lidt fade brochurepræg kan meget få internationale udgivelser matche kvartalsmagasinets substantielle dækning af Afrika i alle afskygninger: Økonomi, uddannelse, politik, konflikter, sundhed, demokratisering, investeringer og så videre. Alt sammen med et fremadrettet og udviklingsorienteret perspektiv på kontinentet. •

SØREN SCHULTZ JØRGENSEN ER DIREKTØR OG PARTNER I DET JOURNALISTISKE RÅDGIVNINGSFIRMA KONTRABANDE OG HAR DELTAGET I UDVIKLINGEN AF DET REDAKTIONELLE KONCEPT FOR UDVIKLING.

Nepal i jordskælvszonen:

NEDTÆLLING TIL 'THE BIG ONE'

AF STEFAN KATIĆ, KATHMANDU

44/

Det kan ramme i morgen eller om flere år. Men inden for en overskuelig tidshorisont vil Nepals hovedstad, millionbyen Kathmandu, blive ramt af et jordskælv i Haiti-klassen. Hverken befolkning eller myndigheder er forberedt på katastrofen, der kommer.

■ **BREAKING NEWS.** 100.000 frygtes omkommet under jordskælv i Nepal.

Dette er en nyhed, vi med stor sandsynlighed vil se inden så mange år. Nepal vil blive ramt af et større jordskælv. Punktum. Ingen ved dog, hvor kraftigt skælvet bliver, hvor det vil ramme, eller hvornår det præcist vil komme.

Historiske optegnelser viser, at et kraftigt jordskælv finder sted med 50 til 100 års mellemrum, oplyser Nepals Selskab for Jordskælvsteknologi (NSET). Det seneste fandt sted for 76 år siden og lagde Kathmandu øde. 1934-skælvet blev målt til 8,4 på richterskalaen, en anelse mere end Haiti-jordskælvets 7,4.

“Fra et geologisk perspektiv synes risikoen at være særdeles stor, siger David Petley, professor i risikovurdering på Durham University i Storbritannien, til avisen Terra Daily.

“Området vest for Kathmandu gennemgår de processer, der genererer jordskælv, og der har ikke været et jordskælv på denne del af forkastningen i hundreder af år”, siger professor David Petley.

Jorden består af plader, som visse steder over tid trækkes fra hinanden, typisk med en centimeter om året. Nepal og Nordindien ligger på det eurasiske plateau – præcis dér, hvor to plader trækkes fra hinanden med to centimeter om året. Få, men skæbnesvangre centimeter for Nepal.

“Det er en massiv energi, der bygges op. Og her er ikke små, hyppige rystelser som i Japan, der aflaster spændingen,” forklarer den irske projektkoordinator George Murray fra FN's Kontor for Koordinering af Humanitære Anliggender (OCHA) i Kathmandu.

En international undersøgelse, der vurderer virkningen af forudsagte jordskælv, har delt dem op på en skala fra 1 til 4, hvor 4 står for “katastrofalt”, markeret med en sort prik, hvis størrelse viser det forventede antal dødsofre. Og Kathmandu er netop markeret

I TILFÆLDE AF ET KRAFTIGT JORDSKÆLV VIL DET BLIVE SVÆRT AT FÅ NØDFORSYNINGER FREM TIL MILLIONBYEN KATHMANDU, SOM ER OMGIVET AF HØJE BJERGE.

med en stor sort prik på det verdenskort, Murray har på sit kontor, og som minder ham om det tidspres, han og OCHA-staben er oppe imod.

FN's øverste chef i landet, australieren Robert Piper, opsummerer perspektiverne: "Haiti mistede under sit jordskælv flere end 250.000 sjæle inden for godt 40 sekunder, og truslen her er bevisligt større."

Kathmandu har i dag rundet 2,5 millioner indbyggere, og der kommer stadig flere til. Byggeriet er generelt af ringe kvalitet. Kathmandus bygeregulativ fra 1994 betegnes som et af de bedste i regionen, men følges ikke. Frem for at ofre de 5 til 10 pro-

cent ekstra, det ifølge OCHA koster at jordskælvssikre nybyggeri, sparer bygherrer i stedet på jernarmeringen og bruger cement af dårlig standard.

“

I tilfælde af et større jordskælv i Kathmandu må det forventes, at mange bygninger vil styrte helt eller delvist sammen, og at de lokale myndigheder vil have vanskeligt ved at assistere de overlevende med lægehjælp, mad og vand.

Fra Udenrigsministeriets rejsevejning for Nepal

Høje bygninger forsynes rask væk med endnu en etage.

Hospitalerne, som skal behandle de mange kvæstede, vil i større eller mindre omfang blive ramt. Heller ikke de godt 1.000 skoler i Kathmandudalen er jordskælvssikrede. I heldigste fald vil skælvet undlade at ramme i de timer, hvor eleverne sidder i klasselo-

kalet, eller hvor familierne sover deres trygge nattesøvn i hjemmet. Derefter kommer turen til at jordskælvssikre andre bygninger.

"Investeringer vil være enorme," fastslår Murray.

Nepal har stort set intet katastrofeberedskab, som vil kunne håndtere de estimerede 40.000 til 100.000 døde, 100.000 kvæstede og 250.000 hjemløse. Intet civilforsvar, ingen eftersøgningshold.

"Et katastrofalt jordskælv er uundgåeligt. Alle her ved, at det kommer, men her lider vi af en roens inert, siger Amod Dixit fra Nepals Selskab for Jordskælvsteknologi (NSET) til Nepali Times og tilføjer møntet på Nepals permanente politiske krise: "Vi er så optaget af krisen i dag, at vi ikke kan tænke på i morgen."

Og sker katastrofen, vil det tilmed blive langt vanskeligere at få nødforsyninger, telte og medicin ind til det bjergrige Nepal, end tilfældet var i Haiti.

"Ålt vil skulle køres ind på lastbil fra Indien, men de 24 broer til Indien vil være smadret. Og Nordindien vil sandsynligvis selv være hårdt ramt,"

NATURKATASTROFER

På verdensplan i 2010 ramte 373 naturkatastrofer såsom jordskælv, oversvømmelser, tornadoer, vulkanudbrud og tørke 208 millioner mennesker. Det samlede dødstal var 300.000, og det økonomiske tab løb op i 110 milliarder dollars.

Kilde: UNDP.

siger George Murray, der anslår, at det vil tage to uger, før en forsyningslinje kan være etableret.

Ud over de kollapsede bygninger vil et jordskælv også føre til jordskred, som vil lukke veje og gøre folk på landet hjemløse. Regeringen har ikke de vejmaskiner, der skal til for at holde veje åbne – og sådan synes udfordringerne ingen ende at tage.

Der er flere grunde til, at det er sådan: Nepals forhistorie med 10 års borgerkrig 1996–2006 og en igangværende fredsproces, hvor mange af statens aktiviteter har ligget underdrejet, og hvor der ikke har været overskud til at forholde sig til en endnu ikke indtruffet katastrofe i et land med nok så synlige og reelle katastrofer. Og så er det væsentligt mere vanskeligt for hjælpeorganisationer at gå ud og samle ind til fordel for ofre for et jordskælv, der endnu ikke er indtruffet.

De seneste tre år er der dog i stigende grad blevet brugt kræfter på at opbygge et katastrofeberedskab i Kathmandu.

KONSORTIUM SKAL FOREBYGGE

Bommen til FN's bygningskompleks i Kathmandu går op, og ud ruller to hvide biler bemalet Danish Red Cross.

“

Vi er så optaget af krisen i dag, at vi ikke kan tænke på i morgen.

Amod Dixit,
Nepals Selskab for Jordskælvs-
teknologi (NSET) til Nepali Times

De danske Røde Kors-folk har været inde og forhandle om den strategi til 131 millioner dollars, der skal bruges til at få det mest basale på plads. Pengene skal i første omgang gå til at jordskælvssikre hospitaler og skoler, så de vil kunne modstå rystelserne. Der skal stables et beredskab på benene, og befolkningen informeres om, hvad den skal gøre i tilfælde af jordskælv.

Bag strategien står et konsortium, som blev dannet for to år siden. Her sidder nødhjælpsorganisationer som Røde Kors og FN's Kontor for Koordinering af Humanitære Anliggender (OCHA) sammen med tunge udviklingsinvestorer med lang tidshorison

TRODS STIGENDE RISIKO FOR JORDSKÆLV OPFØRES DET MESTE NYBYGGERI FORTSAT UDEN JORDSKÆLVSSIKRING.

såsom Verdensbanken og Den Asia-tiske Udviklingsbank. Siden er EU og USA kommet med.

“Vi håber også at få kineserne og inderne med,” siger Robert Piper entusiastisk. Navnlige det sidste vil være vigtigt, for Indien er en stor donor i Nepal og har betydelig politisk indflydelse i landet.

LÆR AF HAITI

Jordskælvet i Haiti i januar 2010 fik FN's bygning i Port-au-Prince til at styrte i grus. 102 omkom, men det var kun muligt at grave 96 lig ud af ruinerne. Det var det største enkelte tab af personale i FN's historie. De, der skulle organisere redningen af jordskælvsofre, lå selv under ruinerne.

Det er en begivenhed, FN ikke ønsker skal gentage sig i Nepal, og derfor er OCHA som noget af det første gået i gang med at jordskælvssikre FN's egne bygninger i Kathmandu. Allerede nu arbejder OCHA i samarbejde med myndighederne om at udpege de områder i byen, der skal bruges til genbosættelse af de mange hjemløse. Ingen nem opgave i en tætbeholdt by, hvor hver en plet er udnyttet.

Igen: Ikke hvis, men *når* jordskælvet indtræffer.

En forskel mellem Haiti og Nepal vil uden tvivl få betydning for mediedækning og efterfølgende indsamling, når *The Big One* kommer: Port-au-Prince er ikke et sted, hvor mange turister har lyst til at bruge deres ferie.

Nepal, derimod, satser på at modtage over en million turister i 2011, som regeringen har udnævnt til nationalt turismeår. Alt tyder på, at dette mål bliver nået. Kathmandu vil derfor sandsynligvis være spækket med turister, når byen rammes af et jordskælv, der i værste fald forvandler den til en ruinby. •

DANSKE UDSENDTE FLYTTER I SIKKERHED

Også på den danske ambassade i Kathmandu er der fokus på jordskælv. Souschef Peter Eilschow Olesen fortæller, at ambassaden forventer at gå i gang med sikring af ambassadebygningen inden for kort tid, og at det er lykkedes at få næsten alle udsendte flyttet til jordskælvssikrede private boliger. Ambassaden arbejder også på at styrke sit katastrofeberedskab i samarbejde med andre nordiske og EU-ambassader.

NY HÅNDBOG: AT DÆMME OP FOR KATASTROFEN

Risk Returns er titlen på en ny bog, der samler en række erfaringer med forebyggende katastrofearbejde. En af historierne i bogen handler om de erfaringer, den danske ngo Mission Øst har gjort sig i netop Nepal, hvor organisationen i samarbejde med landboere gennemfører en række tiltag for at mindske konsekvenserne af naturkatastrofer. Bag udgivelsen står FN-særorganisationen The United Nations Strategy for Disaster Reduction (UNISDR).

UD AF TRÆETS SKYGGE

Afrikanske kvinder syr lokale babyseler om til danske designpuder – det er bæredygtig udvikling og eksportsucces i ét hug.

AF MARIE GAD,
INTERNATIONAL KOORDINATOR I DANSK INDUSTRI (DI)

48/

I EN STOR HAL I BYEN XAI-XAI i det sydlige Mozambique bliver The Mescla Collection produceret og sendt ud i verden for at blive solgt til kunder, der værdsætter god stil og bæredygtige produkter.

The Mescla Collection baserer sig på afrikanske tekstiler forenet med en fletteteknik udviklet på Danmarks Designskole af designeren Carla Botosso. De farverige *capulanaer* – tekstiler med print, som de afrikanske kvinder bruger som nederdele og bæreseler til deres børn – flettes til fine tæpper og puder, der finder vej til gulve og sofaer i danske, amerikanske og brasilianske hjem gennem designbutikker som Normann Copenhagen.

Kvinderne, der producerer produkterne i The Mescla Collection, har udført broderi og andet syarbejde i årevis. Tidligere foregik det i skyggen af et træ, efterspørgslen var begrænset, og prisen var lav. I dag har Carla Botosso sammen med den lokale partner skabt et projekt, der kombinerer kvindernes håndværk med et design, som tiltaler købestærke forbrugere. Med en eksportstrategi, der allerede har resulteret i distributionsaftaler i flere dele af verden.

Mescla baserer sig på et samarbejde mellem Botosso Design og

Mescla – Cooperativa Bordadeiras de Xai-Xai og støttes af Danida som et B2B-samarbejde (Business-to-Business, B2B, er betegnelsen for handel mellem virksomheder – i modsætning til handel mellem en virksomhed og en forbruger, red.).

For mig er samarbejdet et rigtig godt eksempel på, hvad der skaber

“

Hvis kvinderne fra Mescla ikke havde fået tilført viden fra en dansk partner, havde de den dag i dag stadig siddet under træet og udført broderier, der kun blev solgt lokalt og til en meget lav pris.

reel og bæredygtig udvikling med et stærkt lokalt ejerskab i et land som Mozambique. Råvarerne er der i masevis – i form af enorme landbrugsarealer, naturressourcer og i dette tilfælde gamle håndværkstraditioner. Men for at kunne sælge produkterne – og kunne sælge dem til andet end den laveste verdensmarkedspris – kræver det ofte en tilførsel af viden udefra.

Jeg deltog for nylig i et debatarrangement stabled på benene af NGO Forum og Danske Universiteter. Fem paneldeltagere fra hvert deres politiske parti diskuterede blandt andet bistandsprocent, uddannelse, sikkerhedspolitik – og privatsektorudvikling.

NØDVENDIG VIDEN UDEFRA

Der var generel enighed om behovet for at forbedre rammevilkårene for erhvervslivet i udviklingslandene, men spørgsmålet om overførsel af viden og teknologi for at forbedre den lokale erhvervssektors konkurrencedygtighed var straks mere kontroversielt, fordi det ofte kræver inddragelse af enkeltvirksomheder.

Men hvis kvinderne fra Mescla ikke havde fået tilført viden fra en dansk partner, havde de den dag i dag stadig siddet under træet og udført broderier, der kun blev solgt lokalt og til en meget lav pris. Eller måske var de allerede blevet udkonkurreret, sandsynligvis af en kinesisk producent.

Mescla-projektet varmer en CBS-uddannet sjæl som min. Det samme gjorde dansen på fabriksgulvet fremført af de to direktører for projektets partnere, og kvindernes sang og glæde ved at blive trænet i en ny type broderier. •

Novo Nordisk: Arabisk oprør kan skabe vækst

Danske firmaer skal redde Brasiliens VM

VM I FODBOLD I 2014 og OL i 2016 er to konkrete grunde til, at det danske generalkonsulat i Brasilien har besluttet at åbne en afdeling i Rio de Janeiro, herunder et business center til danske virksomheder, der overvejer at etablere sig i storbyen. Byggeplanerne kritiseres nemlig allerede for at være håbløst bagefter, og derfor er ekspertise inden for infrastruktur et af de områder, som vicekonsul Peter Efland opfordrer danske virksomheder til at byde ind med. Energi- og klimaområdet er et andet, hvor både Mærsk og senest NKT har engageret sig i Brasilien.

“Vi forhandler allerede med de første virksomheder, der gerne vil anvende vores business center og regner med at have aftaler inden for et par måneder,” siger Peter Efland. Det er især den hurtigt voksende middelklasse i Brasilien, som gør markedet interessant. •/TK

■ EN RÆKKE DANSKE VIRKSOMHEDER forudser en positiv politisk – og økonomisk – udvikling i flere af de lande i Nordafrika og Mellemøsten, der i dag er kastet ud i samfundsooprør og egentlig revolution. Det gælder blandt andet verdens største producent af insulin, Novo Nordisk, som regner med, at der i Egypten er sat en proces i gang, der både vil betyde mere demokrati og en større liberalisering af markedet. Novo Nordisk forventer således, at den milliard, koncernen omsætter for på sine markeder i Nordafrika, er steget til to milliarder kroner inden for en periode på fem-seks år.

“Jeg tror, vi vil se en positiv udvikling på mellemlang sigt i regionen,” lyder det fra Jesper Høiland, Senior Vice President, International Operations i Novo Nordisk. Også rådgivningsvirksomheden COWI, der har sit største kontor i regionen i golfstaten Bahrain, har tillid til, at de første spæde tegn på reformer vil blive fulgt op i regionen. COWI arbejder blandt andet med byggeri af store infrastrukturprojekter og drift af offentlige institutioner som skoler og hospitaler, og det er ikke mindst her, at virksomhedens administrerende direktør Lars-Peter Søbye ser et regionalt vækstpotentiale for COWI på op mod 50 procent over en femårig periode. •/TOMAS KRISTIANSEN

Nye CSR-regler er uklare, siger Dansk Industri

ORGANISATIONEN FOR ØKONOMISK SAMARBEJDE OG UDVIKLING (OECD) har skabt usikkerhed et udspil til nye internationale regler for *corporate social responsibility* (CSR).

Det mener Dansk Industri (DI), som især finder reglerne uklare, når det gælder den såkaldte leverandørkæde – at en dansk virksomhed skal sikre sig, at udenlandske underleverandører overholder menneskerettighederne. “Vi er overordnet set positive over for ret-

ningslinjerne, men når det gælder virksomhedernes ansvar for udenlandske underleverandører, er det uklart, hvor langt OECD mener, ansvaret rækker. Det er urealistisk at tro, at en dansk virksomhed kan være ansvarlig for underleverandører i 10. led,” siger afsætningspolitisk chef i DI Peter Thagesen.

DI mener også, at fokus i højere grad bør være på landene uden for OECD, hvor der ofte er problemer med arbejdsforhold. •/TK

VI SKAL VIDE, HVAD DER VIRKER

Anmeldelse: Esther Duflo og Abhijit Banerjee anviser nye veje til bekæmpelse af global fattigdom. Men forfatterne mangler forståelse af, hvordan magt fungerer.

AF MADELEINE BUNTING

ESTHER DUFLOS NAVN ER OMGIVET AF en lidt ubehagelig, åndeløs begejstring. Alle beskrivelser – og der er mange – af denne professor fra Massachusetts Institute of Technology, som har en lang og meget imponerende liste af udgivelser og priser bag sig, nævner, at hun er en af verdens skarpeste hjerner, og hun er endnu ikke fyldt fyre. Der er heller ikke ret mange udviklingsøkonomer, som kan prale af at have været genstand for en lang artikel i magasinet *The New Yorker*.

Hendes medarbejder gennem mange år, Abhijit Banerjee, får uretfærdigvis ikke nær så meget opmærksomhed (men han er heller ikke hverken fransk eller kvinde). Men deres bog, *Poor Economics: A Radical Rethinking of the Way to Fight Global Poverty*, vil med garanti skabe debat mange steder. De fremlægger en forfriskende original synsvinkel på udviklingsproblematikken, og de er helt på det rene med, at de giver et nyt perspektiv på et emne, der er domineret af store polemikere som Jeffrey Sachs og William Easterly (begge amerikan-

ske økonomer og udviklingsekspert, red.).

Duflo og Banerjee er bedst kendt for deres arbejde på Abdul Latif Jameel Poverty Action Lab, også kaldet J-Pal, som har været banebrydende med hensyn til at bruge vilkårlige kontrol-

“

Bogen er en hårdt tiltrængt korrektion af den åndeløse forjagethed, som præger så meget misforstået hjælpearbejde.

lerede forsøg for at finde ud af, hvad der virker bedst inden for udvikling. På under ti år har de samarbejdet med lokale partnere i en bred vifte af lande og gennemført næsten 240 forsøg. Som Duflo har udtrykt det i en forelæsning, har man hidtil kunnet sammenligne store dele af udviklingspolitikken med middelalderens lægevidenskab – i det omfang man har støttet sig til gamle vaner, intuition og fejlagtige overbevisninger – og hun har også engang sammenlignet indgreb på udviklingsområdet med brugen af igler. Hun påstår, at hun kan “fjerne usikkerhedsmomentet fra den politiske planlægning”.

BRUGER PENGENE FORKERT

Ikke alle bryder sig om det etisk forsvarlige i at dele moskitonet ud i den

ene landsby og ikke i den anden, men Duflos og Banerjees argument er, at vi nødvendigvis skal vide, hvad der fungerer, og hvad der ikke gør, i stedet for at stole på de uprøvede antagelser, vi indtil nu har lagt til grund. Skal moskitonet være gratis eller sælges for et lille beløb? De definerer udvikling som en “akkumulering af små skridt, der hver især er nøje udtænkt, omhyggeligt afprøvet og klogt anvendt”.

Denne tankegang er utrolig positiv. Hvem kan have noget imod, at der anvendes et strengt empirisk grundlag til at skabe en bedre planlægning? Desuden sætter deres forskning alle mulige spørgsmålstejn ved, hvordan fattige mennesker opfører sig, og hvilke valg de foretager. Har vi ikke alle undret os over, hvorfor der er så mange halvfærdige huse i u-landene? Svaret er, at fattige sparer op mursten for mursten. At bygge et hus langsomt kan være deres eneste mulighed for at spare op, fordi det er så dyrt at spare små beløb op i bankerne.

Der er fascinerende oplysninger i denne bog; et godt eksempel er et kapitel, der handler om, hvordan fattige tager beslutninger vedrørende sundhedspleje. Duflo og Banerjee gør opmærksom på, at der findes nogle ganske billige sundhedsindgreb, som de fattige kun nødigt vil ofre tid og penge på at få, eksempelvis rehydreringssalt, der indtages oralt, og sukker til syge spædbørn. Årsagen er ikke, at de er ligeglade, for forskningen viser,

**POOR ECONOMICS: A RADICAL
RETHINKING OF THE WAY TO
FIGHT GLOBAL POVERTY**

Abhijit Banerjee og Esther Duflo

PublicAffairs Books

320 sider, engelsk

Kan købes for ca. 100 kr. på [amazon.co.uk](https://www.amazon.co.uk)

EN VEJLEDER GIVER REHYDRERINGSSALT, DER INDtages ORALT, TIL EN KVINDI I PORT-AU-PRINCE, HAITI, I JANUAR 2011 – ET BILLIGT SUNDHEDSINDGREB, SOM FATTIGE IFØLGE EN NY BOG KUN NØDIGT VIL OFRE TID OG PENGE PÅ.

at de ofte gør sig store bekymringer om familiens helbred, og heller ikke, at de ikke bruger penge på sundheden – for det gør de faktisk, og ofte flere penge, end man måske skulle tro. Den besynderlige konklusion er, at de fattige bruger penge på dyre behandlinger i stedet for på forebyggelse; i undersøgelser fra Indien foretrækker de at opsøge privatpraktiserende læger, der overmedicinerer dem (som regel

“

Har vi ikke alle undret os over, hvorfor der er så mange halv-færdige huse i u-landene? Svaret er, at fattige sparer op mursten for mursten.

med indsprøjtninger, drop og antibiotika); denne form for sundhedspleje har i mange tilfælde vist sig at være nødvendig og ligefrem farlig.

INGEN UNIVERSELLE LØSNINGER

Konklusionen på disse paradokser er, at fattige mennesker er fanget i en fælde af manglende information, overbevisninger – ofte forkerte – og udsættelse af handlinger. De riges fordel sammenlignet med de fattige er, at mange af sundhedsplejens nødvendigheder – rent vand og pålidelige læger – simpelthen er til rådighed for dem.

Bogen har mange andre stærke sider, ikke mindst tålmodighed og ydmyghed. Udvikling er ikke nogen hurtig proces, og det er kompliceret at gå frem skridt for skridt og konstant være lydhør for, hvad fattige mennesker kan fortælle om deres liv. Bogen er en hårdt tiltrængt korrektion af den åndeløse forjagethed, som præger så meget misforstået hjælpearbejde, der ofte svinger fra den ene universal-løsning til den anden. Eller som Dufflo udtrykker det i et interview: “Først var det store dæmninger, så blev det uddannelse, så mikrokredit, og nu er det dæmninger igen.”

Ud fra deres righoldige, udførlige indsigt i, hvordan fattige mennesker opfatter deres tilværelse, fremsætter Dufflo og Banerjee en overrumplende påstand: “Det er muligt at forandre styreform og politik uden at ændre de eksisterende sociale og politiske strukturer.” Det, der forhindrer forandringer, skriver de, er de tre i'er: ignorance, ideologi og inerti. Der er mange politikere og udviklingsinstitutioner, som vil synes godt om den slags påstande; de fremholder jo tilsyneladende et håb om udvikling – I skal ikke være bekymrede for de rigtig vanskelige politiske problemer, for I kan bare lave lidt om på planlægningen hist og her, så kan I gennemføre store sociale forandringer, uden at nogen protesterer.

Det er netop denne mangel på forståelse af magt, og hvordan den

fungerer på alle niveauer, derunder også dens virkninger i familier, lokale økonomier og politiske systemer, der forekommer mig at være en iøjnefaldende svaghed ved de to forfatters analyse. Der er dog ingen tvivl om, at de er ualmindelig dygtige økonomer og yder en stor indsats for at berige deres fag med en bedre forståelse af fattigdommens komplekse problemer – som så ofte misforstås af mennesker, der aldrig har kendt til fattigdom. •

MADELEINE BUNTING ER SKRIBENT PÅ DEN BRITISKE AVIS THE GUARDIAN, HVOR ANMELDELSEN OPRINDELIGT BLEV BRAGT.

FORKORTET AF REDAKTIONEN OG OVERSAT AF CLAUD BECH.

38-ÅRIGE ESTHER DUFFLO, FRANSK UDVIKLINGSØKONOM OG MEDFORFATTER TIL BOGEN *POOR ECONOMICS*, BLEV I APRIL AF TEN MAGAZINE UDNÆVNT TIL EN AF VERDENS 100 MEST INDFLYDELSERIGE MENSKER.

STOR JUBEL, DA SYDSUDAN FEJREDE SIN UAFHÆNGIGHED 9. JULI 2011 - MEN ER DER GRUND TIL OPTIMISME?

Kronik:

SYDSUDAN ER SIN EGEN VÆRSTE FJENDE

Den 9. juli fejrede sydsudanerne deres selvstændighed med stor begejstring. Men vil Afrikas nye nation udvikle sig til et demokratisk styre, som tilgodeser befolkningen?

Lars Anderskov
Landeprogramchef for
Mellemløst
Samvirke i Sudan 2008-10

FOR DE FLESTE SYDSUDANERE VAR 9. JULI, hvor Sydsudan blev selvstændigt, en glædens dag. Det var en dag, hvor de fleste nok mere tænkte på fortiden end på fremtiden. En dag, som de havde lidt for og set frem til under de mange års kamp mod marginalisering og undertrykkelse i et forenet Sudan.

Enkelte ældre kunne endog se deres nye stat som opfyldelsen af den drøm, de havde i 1947, da Sudans mulige selvstændighed første gang blev drøftet med den britiske kolonimagt. Sydsudans ledere ville have et selvstændigt Sydsudan og ikke et samlet Sudan. Referaterne fra de møder blev dog gemt i arkiverne og blev først kendt 50 år senere. Briterne gennemtrumfede sammen med eliten i hovedstaden Khartoum, at det Sudan, som vi har kendt indtil nu, blev samlet i en selvstændig stat i januar 1956. Allerede inden Sudans uafhængighed blev officielt markeret, begyndte det første oprør i syd, og siden da har sydsudanske oprørsbevægelser været aktive med varierende mål. Fælles for dem alle har dog været modstanden mod central styring, marginalisering, økonomisk udnyttelse og påtvunget arabisk identitet.

Den første fredsafte i 1972 indførte en form for "hjemmestyre" for Sydsudan, men den holdt kun til 1983, hvor Sudan People's Liberation Army (SPLA) genoptog kampen under henvisning til, at regeringen i Khartoum havde brudt fredsafte. Den næste fredsafte blev underskrevet 9. januar 2005 efter lange og trange forhandlinger fra 1994 til 2004.

“

Det, der har holdt Sydsudan sammen, har i højere grad været den fælles fjende end en følelse af samhørighed.

Den helt afgørende knast i de forhandlinger var SPLA's krav om selvbestemmelse om Sydsudans fremtidige status. Det var Khartoum-regeringens repræsentanter (måske uforvarende) gået med til i en principafte i 1994, og de forsøgte på alle måder at komme ud af den igen. Løsningen blev en overgangsperiode på seks år med selvstyre for det sydlige Sudan. Begge parter forpligtede sig

herunder til at gøre et samlet Sudan attraktivt for befolkningen.

Folkeafstemningen i januar 2011 demonstrerede klart, at det ikke lykkedes. Resultatet blev en massiv tilslutning til selvstændighed med tæt ved 99 procent af stemmerne. Folkeafstemningen og resultatet er blevet bredt anerkendt verden over – omend ikke med lige stor begejstring – og også af Sudans præsident Omar al-Bashir.

UAFKLAREDE UENIGHEDER

Hvad er så udsigterne for denne nye afrikanske stat? Udfordringerne er unægteligt kolossale, og det har bestemt ikke skortet på pessimistiske vurderinger: Ny krig mellem nord og syd, interne stammekonflikter i syd, et land splittet mellem lokale krigsherrer, utilstrækkeligt økonomisk grundlag, inkompetence, manglende administrativ kapacitet, korruption, nepotisme og meget andet er blevet nævnt. De meget nøgterne sydsudanske svar har været: "Det er vores problem, og det må vi finde ud af at klare" og "mange andre afrikanske lande har stået over for tilsvarende udfordringer og klaret det hen ad vejen". Her fejler optimismen ikke noget. Ifølge fredsafte skulle alle spørgsmål omkring

“bodelingen” have været afklaret i løbet af det halve år mellem folkeafstemningen i januar og uafhængighedsdagen i juli. Det er langt fra sket. Nogle af de mest ømfindtlige spørgsmål er fortsat uafklarede: Grænsen mellem nord og syd er ikke endeligt fastlagt, og tre områder i nord har en særlig status i aftalen (Abyei, der er et olieproducerende område, Nuba Mountains og Southern Blue Nile), da de oprindeligt var en del af syd. Men en række aftalte konsultationer og en folkeafstemning om områdernes fremtidige status er endnu ikke afholdt. Spørgsmålet om statsborgerskab er heller ikke afklaret. Det samme gælder fordelingen af indtægterne fra olieudvindingen og betalingen for at sende den nordpå, rettigheder til vand fra Nilen og fordelingen af den meget store statsgæld.

OLIE ER AFGØRENDE

Alene i disse spørgsmål er der rigeligt potentiale for konflikt mellem nord og syd, men indtil nu har Sydsudans præsident Salva Kiir (tidligere leder af den militære gren af SPLA, red.) optrådt moderat og afvist enhver interesse i at sætte SPLA ind i Abyei trods adskillige både verbale og militære provokationer fra nord. Teatertorden, men nok ikke mere end det. Det er

KRITIK AF BISTAND TIL SYDSUDAN

Det internationale samfunds udviklingsindsats i Sydsudan har kun delvist virket, konkluderer evalueringen *Aiding the Peace*, som Udenrigsministeriet offentliggjorde tidligere i år. Evalueringen blev gennemført i 2009 og 2010 på vegne af de største donorer i Sydsudan, heriblandt ni bilaterale og seks multilaterale. Evalueringen kan hentes på www.evaluering.dk.

SØREN PIND TIL FRIHEDSFEST

Udviklingsminister Søren Pind (V) deltog sammen med regeringsledere og ministre fra en række lande i fejringen af Sydsudans selvstændighed i den nye hovedstad Juba 9. juli. Under besøget i landet så Søren Pind også på resultater af dansk udviklingsbistand og mødte danske ngo'er. På samme rejse besøgte ministeren Sydsudans naboland Uganda.

helt åbenlyst, at der reelt ikke er nogen af parterne, der har interesse i eller er villige til at sætte international prestige, politisk kapital på hjemmefronten og ressourcer på spil i en ny krig. På den anden side er olieindtægterne helt afgørende for begge parter

Hvis et undertrykkende regime i Khartoum blot afløses af et lige så undertrykkende system af egen tilvirkning, vil mange formentlig føle, at det hele har været forgæves.

og en rimelig aftale herom en forudsætning for fredelig sameksistens.

Nord har dog rigeligt med problemer i forvejen: Darfur-konflikten, en ulmende konflikt i øst, økonomiske problemer, når en større del af olieindtægterne tilfalder syd, voksende intern opposition og kritik fra de arabiske kolleger, som direkte har givet præsident Bashir skylden for tabet af Sydsudan (Sydsudan er hovedsagelig kristent – og det øvrige Sudan muslimsk, red).

Regionalt er der heller ikke nogen overhængende trussel mod den nye stat. Tværtimod. Uganda og Kenya har både sikkerhedspolitiske og økonomiske interesser i et godt forhold til Sydsudan som et oplagt nyt medlem af samarbejdsorganet East African Community og ikke noget at tabe i forhold til Khartoum-regeringen. Sydsudan er samtidig afhængigt af transportvejene gennem de to lande.

NYT UNDERTRYKKENDE SYSTEM?

Reelt ligger den største trussel mod Sydsudans overlevelse i landet selv, hvis det fejler med hensyn til muligheden for og viljen til at udvikle et inklusivt demokratisk styre, som tilgodeser alle interesser og områder på nogenlunde ligeværdig måde. Det er i bund og grund det, de mange års kamp mod Khartoum-regimet har drejet sig om. Hvis et undertrykkende regime i Khartoum blot afløses af et lige så undertrykkende system af egen tilvirkning, vil mange formentlig føle, at det hele har været forgæves. Sydsudan er et meget heterogent land med 60 – fra lidt til meget forskellige – etniske grupper, kulturer og sprog. Under kri-

gen har mange været internt fordrevne eller flygtninge i nabolandene, men for langt de fleste har det været sammen med andre fra samme stamme, og de har holdt sig sammen. I Yei, Rumbek, Nimule og andre større bysamfund bor og lever de enkelte etniske grupper for eksempel hver for sig. Det har ikke ført til nogen synderlig tværkulturel kontakt og gensidig forståelse og tolerance; snarere har det bekræftet allerede eksisterende fordomme. Det, der har holdt Sydsudan sammen, har i højere grad været den fælles fjende end en følelse af samhørighed.

INGEN PLADS TIL STORSIND

Sudan People's Liberation Movement (SPLM) er det suverænt største parti, godt hjulpet af dets status som befrielsesbevægelse, af kontorer og agenter i de fleste lokaliteter, af dets tætte forbindelse med regeringsapparatet og af dets særlige status som fredsaftalepartner, der gav det ret til at udpege 70 procent af medlemmerne af det første parlament. Ved valgene i april 2010 fik SPLM 160 af de 170 pladser i det regionale parlament (SSLA). De syv uafhængige medlemmer er stort set alle SPLM-kandidater, som ikke blev godkendt af partiledelsen. I delstatsparlamenterne er billedet lidt mere broget, men også dér med solide SPLM-flertal.

Med et så komfortabelt flertal skulle man nok synes, at SPLM havde råd til at vise storsind og give plads til oppositionen – men nej. Oppositionspartierne appellerede om at søge konsensus i alle væsentlige spørgsmål. De har nu forladt komitéen, der skulle revidere grundloven, i protest mod, at de kun fik 11 ud af 52 pladser og slet ikke blev hørt. SPLM har blandt andet benyttet sit flertal til sikre, at den nuværende regering skal fortsætte i en fuld valgperiode på fire år fra 9. juli.

Det er ikke opskriften på, hvordan man sikrer enhed og fordragelighed i det nye Sydsudan. Sammen med den markante topstyring, som SPLM har praktiseret indtil nu, er det snarere opskriften på, hvordan man får de interne modsætninger til at vokse og give de utilfredse grund til at gøre oprør med mere eller mindre fredelige midler. Det lover ikke godt, hvis SPLM's magtarrogance fortsætter på den måde. Så bliver den interne regeringsførelse den største trussel mod en fredelig udvikling. •

BLAND DIG!

Send debatindlæg på 150-300 ord til udvikling@um.dk

EU må genskabe tilliden hos verdens fattigste indbyggere

AF MORTEN EMIL HANSEN, SEKRETARIATSLEDER I CONCORD DANMARK

NÅR DANMARKS EU-FORMANDSKAB begynder i 2012, står EU over for en stor udfordring. Kina har overtaget EU's position som Afrikas største handelspartner, og Afrika er ikke længere afhængig af Europa. EU må derfor redefinere sin rolle, hvis Europa skal bevare en relevans i en ny global verdensorden.

Den største forhindring er de fattige landes manglende tillid til EU. Det har eksempelvis skabt en afgrundsdyb mistillid, at EU har forsøgt at gennemtrumfe handelsaftaler, selv om hovedparten af de fattige lande klart har takket nej. Og det klinger hult, når europæiske statsledere gentagne gange lover øget udviklingsbidstand – men ikke giver det.

Nøglen til at genskabe tilliden er reformen af EU's udviklingspolitik, og et dansk EU-formandskab må være med til at samle EU og verdens fattigste lande omkring en ny progressiv europæisk udenrigs- og udviklingsdagsorden. En dagsorden, der også indebærer, at EU's udenrigs- og sikkerhedspolitiske interesser ikke står i vejen for et reelt partnerskab med verdens fattigste. •

Pinds frihedspulje mangler konfliktfaglighed

AF KIRSTINE RØNNOV DUE, BESTYRELSESMEDLEM I LIVIAFONDEN

SØREN PINDS FRIHEDSPULJE har øremærket 100 millioner kroner til at fremme demokratisering i især Tunesien og Egypten i kølvandet på de folkelige oprør. Det er et konstruktivt initiativ. Men hvor er den konfliktforebyggende og fredsopbyggende dimension?

Det opfattes ofte som (s)vagt, naivt og ukonkret at foreslå ikke-voldelige indsatser i modsætning til eksempelvis at sætte militært ind, hvilket ses som handlekraftigt og nødvendigt.

Men militære interventioner er ikke økonomisk eller sikkerhedsmæssigt holdbare og kan aldrig stå alene. Det viser erfaringerne os. For eksempel fra Afghanistan og Irak.

Vil vi gøre en forskel i konflikt-rante samfund, kræver det, at vi bruger konfliktfaglige og ikkevoldelige erfaringer og kundskaber. Både i diplomatiet, medierne, politikken og dialogen. Kun sådan kan vi skabe bæredygtige løsninger for fred og frihed. •

Kina er bedre end Vesten til at styre Afrika

AF KNUD VERNER WESTH, VIRKSOMHEDSKONSULENT

SOM DET ER OS ALLE BEKENDT, og som det også fremgår af den seneste udgave af *Udvikling*, er kineserne ved at sætte sig på Afrika. Det synes jeg er fint.

Vi vesterlændinge er alt for tilbageholdende i vort forhold til Afrika, idet vi mere eller mindre har dårlig samvittighed over vor kolonisering af kontinentet for snart flere hundrede år siden.

Siden de afrikanske lande – med større eller mindre held – er blevet selvstændige i forrige århundrede, har de ikke bestilt meget andet end at tigge fra os. Og vi har bidraget med milliarder med det resultat, at mange dernede ikke mener, at de selv behøver at lave noget. Men det skal kineserne nok få lavet om på. Med deres flid og disciplin sker der helt sikkert noget, der vil være til gavn for os alle. •

5 der rykker

CLAES AMUNDSEN,

46, er ny chef for fundraising og kommunikation hos Mellemlfolkeligt Samvirke. Tidligere har han blandt andet været chef for chef for presse, kommunikation og indsamling hos Dansk Røde Kors. •

ARNE CARLSEN,

57, er udnævnt til direktør for UNESCO's Institut for Livslang Læring i Hamborg. Han kommer fra en stilling som international direktør på Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU) under Aarhus Universitet. •

HENRIK EHLERS KRAGH,

48, er ny antipiratchef for den danske rederigigant A.P. Møller - Mærsk. Bag sig har han ikke blot en lang militærkarriere, men også en akademisk uddannelse, og han har arbejdet som analytiker ved Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS), hvor han har fokuseret på kombinerede civile og militære indsatser og opbygning af svage stater. •

JØRN STJERNEKLAR,

54, fotograf, har fået tildelt Timbuktofondens pris på 100.000 kroner for at sætte især Afrika på dagsordenen på en enestående og uhyre vedholdende måde – på nettet, i film, i radioen, i blogs, i trykte medier og via hans fotografier. Jørn Stjerneklar har boet og arbejdet som freelancer i Afrika i mere end 25 år. •

JOSÉ GRAZIANO DA SILVA,

61, er ny generaldirektør for FN's Fødevarer- og Landbrugsorganisation (FAO) pr. 1. januar 2012. Han er tidligere minister for fødevarerikkerhed i Brasilien. •

Dansker i spidsen for EU's nødhjælp

AF KALIKA BRO-JØRGENSEN, BRUXELLES

■ Verdens største donor af humanitær bistand, EU's generaldirektorat for humanitær bistand (ECHO), har fået en dansker i front, efter at 59-årige Claus Sørensen 1. juli satte sig i chefstolen i organisationens hovedkvarter i Bruxelles.

Claus Sørensen er uddannet økonom og har efter nogle år i Udenrigsministeriet gjort karriere i EU-kommissionen, hvor han har været kabinetschef for den tidligere danske EU-kommissær for udvikling, Poul Nielson, og de seneste fem år chef for EU's generaldirektorat for kommunikation. Claus Sørensen, der længe har ønsket sig ECHO-chefposten, beskrives af tidligere medarbejdere som en vellidt og populær leder.

“Han lytter til folk, og først derefter drager han sine konklusioner. Det gør, at alle føler ejerskab til de beslutninger, han træffer. Han har selvfølgelig sine egne meninger, men han presser aldrig noget ned over hovedet på nogen og er altid modtagelig for gode argumenter,” siger Steffen Stenberg, som kender Claus Sørensen fra tiden under Poul Nielson og i dag har en direktørpost i ECHO.

ECHO har siden oprettelsen i 1992 ydet bistand til ofre for naturkatastrofer og væbnede konflikter i flere end 85 lande uden for EU. Organisationen er specialiseret i hurtigt at bringe nødhjælpsarbejdere og varer som mad, medicin og brændstof til krise-

områder. Budgettet er på mere end 1,1 milliard euro – svarende til cirka 8,3 milliarder kroner eller over halvdelen af Danidas budget til både udviklingsbistand og humanitær bistand.

Blandt Claus Sørensens vigtigste opgaver bliver at få ressourcerne til at dække et kraftigt stigende antal katastrofer, herunder den igangværende tørkekatastrofe i Østafrika (EU har i år sendt nødhjælp for over en halv milliard kroner til området, red.). Han skal også definere forholdet til EU's nye fælles udenrigstjeneste, FUT'en – og han skal gøre ECHO, der trods navnet sjældent giver genklang i medierne, mere kendt i offentligheden.

Hvad angår det sidste, kan han trække på sine erfaringer fra EU's generaldirektorat for kommunikation. Han siger til *Udvikling*, at han kommunikation fremover skal tænkes ind i strategien for alle missioner, ECHO udfører:

“Humanitær bistand er noget, offentligheden kan forstå. Det appellerer til følelserne – men også til forargelsen, hvis ikke der bliver udrettet noget. Når vi sidder på en pengetank med over otte milliarder kroner om året, er det klart, at folk vil vide, hvad de går til.” •

KALIKA BRO-JØRGENSEN VAR FREM TIL SOMMEREN 2011 FREELANCEJOURNALIST MED BASE I BRUXELLES.

AKTUELT

- **Ligestilling:** Danmark fremlagde i juni en ny køreplan for ligestilling. Køreplanen sætter mål for Danmarks indsats for ligestilling i udviklingssamarbejdet i 2011 og fremhæver 15 konkrete aktiviteter.
- **Hiv/aids:** Udviklingsminister Søren Pind (V) deltog i juni i et FN-højniveaumøde i New York om hiv/aids. I maj offentliggjorde Udenrigsministeriet et tematisk review af den danske indsats på hiv/aids-området 2005-10.
- **Flygtninge:** Udenrigsministeriet og Dansk Flygtningehjælp afholdt i juni en konference om fremtidens flygtningeudfordringer. Anledningen var 60-året for FN's Flygtningekonvention.
- **Børnearbejde:** Udenrigsministeriet, Red Barnet og FN's børnefond Unicef afholdt i juni en konference om virksomheders håndtering af børnearbejde. Konferencen blev åbnet af udviklingsminister Søren Pind.
- **Klima:** Danmark har afsat 40 millioner kroner til den internationale klimafond Global Climate Partnership Fund (GCPF), der yder lån til husholdninger og små virksomheder i u-landene.
- **Folkemøde:** Ved et politisk folkemøde i Allinge på Bornholm medio juni var Udenrigsministeriet vært for et debattmøde om den rolle, dansk udenrigs- og udviklingspolitik kan spille for at fremme demokrati i verden.

www.danida.dk

UDGIVELSER

- **Strategi for den danske indsats mod pirateri 2011-2014**, juni 2011.
- **IHBnyt, nr. 2** - nyhedsbrev for Det Internationale Humanitære Beredskab, juni 2011.

- **De magiske briller** - u-landskalendarbog om Sierra Leone (elevbog, lærervejledning og arbejdshæfte), maj 2011.
- **Growth and Employment 2011-2015** - Strategic Framework for Priority Area, april 2011.

www.danida-publikationer.dk

U-WEB

Danidas website for børn og unge - opdateres løbende.

www.u-web.dk

DANIDAS OPLYSNINGSBEVILLING

- **Oplysningsaktiviteter og U-landstv-puljen (tv-dokumentarer):** Fristen for ansøgninger er mandag den 5. september 2011 (inden midnat). Der kan ikke søges støtte til aktiviteter, der påbegyndes i 2011.
- **Rejsestipendier og omvendte rejsestipendier:** Her er ansøgningsfristen mandag den 19. september 2011 (inden midnat). Der kan ikke søges til rejser, der påbegyndes inden sagsbehandlings afslutning i januar 2012.

www.oplysningsbevillingen.dk

EVALUERINGER

- **Women in Africa:** Evaluering af aktiviteter under Women in Africa-bevillingen, som siden 2006 har støttet afrikanske organisationer, tænketanke og netværk til fremme af kvinders ligestilling, herunder adgang til ressourcer og politisk indflydelse.
- **Paris-erklæringen:** Evaluering af gennemførelsen af Paris-erklæringen fra 2005 om effektivitet i bistanden. Evalueringens anden fase

løb fra 2008 til 2010 og fokuserer på erklæringens indflydelse på bistandens effektivitet i en række u-lande.

www.evaluering.dk

STYRELSEN

På sit møde i juni tiltrådte Danidas Styrelse følgende bevillinger:

- **Kenya:** Sundhedssektorprogram, fase 3 - 430 mio. kr.
- **Uganda:** Program for god regeringsførelse 2011-16 - 320 mio. kr.
- **Ngø'er:** Støtte til 13 danske organisationers udviklingsaktiviteter - 205,9 mio. kr.
- **Zimbabwe:** Overgangsprogram 2011-12 - 200 mio. kr.
- **Zambia:** Vandsektorprogram, fase 2 - 130 mio. kr.
- **Erhverv:** Etablering af "Frihedsinvesteringsfond" under Industrialiseringsfonden for U-landene (IFU) 2011-12 - i alt 100 mio. kr.
- **Irak:** Fremme af menneskerettigheder og retsstat 2011-13 - 75 mio. kr.
- **Vietnam:** Fælles donorstøtte til vandforsyning og sanitet i landområder, fase 3 - 100 mio. kr.
- **Vietnam:** Program for god regeringsførelse og offentlige administrative reformer (GOPA), fase 2 - 60 mio. kr.
- **Forskning:** Støtte til Danske Universiteters platforme i fem partnerlande - 60 mio. kr.
- **Partnerskab for Dialog og Reform (PDR)**, tidligere Det Arabiske Initiativ: Regionalt medieprogram for Mellemøsten og Nordafrika - 33,5 mio. kr. •

/DANIDAS STYRELSE ER RÅDGIVENDE ORGAN FOR UDVIKLINGSMINISTEREN. STYRELSEN DRØFTER OG INDSTILLER NYE PROGRAMMER, STRATEGIER OG HANDLINGSPLANER.

SLÅ EN SEKSER OG SNUP AFRIKAS STJERNE

Den politiske korrekthed har desværre gjort det ildeset at plyndre Afrika for råstoffer, bestille snigmord og starte krige for at erobre nyt land. Så er det godt, vi har brætspillene. *Udvikling* har testet fem af dem.

AFRIKAS STJERNE - TØM AFRIKA FOR DIAMANTER OG KOM VÆK I EN FART.

AF GERD KIEFFER-DØSSING

AFRIKAS STJERNE: STJÆL FRA DE SORTE

Det måske mest kendte og klassiske eksempel på vaskeægte udplyndring af det afrikanske kontinent til morskab for både børn og voksne. I al sin enkelhed går spillet ud på at rejse ind i Afrika og betale for din transport rundt på kontinentet med verdensdels egne diamanter, mens jagten går på kæmpediamanten Afrikas Stjerne. Kort sagt: Et spil, hvor man på groveste vis skal stjæle af afrikanernes råstoffer. Selv røverne, der lur på spillepladen for at stjæle dine kontanter, er hvide mænd – noget malplacerede i deres vilde-vesten-cowboy-outfit.

RISK: GLOBALE KONFLIKTER LØSES DA MED KRIG

Risk er en ældre, fransk dame fra 1957, hvis ungpige navn var *La Conquête du Monde* (Verdenserobringen, red.). Reglerne er enkle: Udfør din mission med at erobre verdensherredømmet – og udslæt gerne så mange af dine

modspillere som muligt undervejs. Jo flere landområder du indtager og beholder, des flere nye arméer får du. Hver verdensdel udløser en individuel armé-bonus – Sydamerika og Afrika giver kun henholdsvis to og tre arméer, mens Europa og Nordamerika hver kaster fem arméer af sig.

PUERTO RICO: MED SLAVERI SKAL LAND BYGGES

Kolonitiden ... Udnyttelse af de vestindiske øer og slaveri i et smukt scenarie – bliver det meget bedre? I dette lidt sympatiske, tyske spil fra 2002 er spillerne kolonister, der skal udvikle det primitive Puerto Rico som for eksempel bygherrer i byerne eller plantageejere. Ved at udvide deres forretninger, købe nye bygninger og plantager og skaffe flere slaver skal spillerne udkonkurrere de øvrige kolonister.

JUNTA: U-LANDSBISTAND PÅ BANKKONTO I SCHWEIZ

En gammel sag fra 1978, der i dedikerede kredse stadig lever i bedste velgående. Alderen til trods scorer Junta

stadig højt på listen over grove u-landsspil. Som medlem af korrupte elitefamilier skal spillerne drive hver deres lille ø-paradis: *La Republica de Las Bananas*. Det gælder om at få sluset så meget som muligt af republikkens udviklingsbistand ind på schweiziske bankkonti, før pengestrømmen løber tør, og spillet slutter. En stor del af spillet omhandler røverier, snigmord og henrettelser. Baby Doc, go home!

TARGUI: "RISK LIGHT" MED SAND I SKOENE

Vi befinder os i Sahara, hvor spillerne er tuareger (nomadefolk, red.) fra hver deres stamme. De slås om spillepladens forskellige landområder og kæmper for at udrydde hinanden. På mange måder et nordafrikansk Risk med kameler i stedet for arméer. Et godt sted at starte, hvis man har børn, der langsomt og blidt skal præsenteres for den barbariske verden uden for Europa. • /GERD KIEFFER-DØSSING ER JOURNALISTPRAKTIKANT I UDENRIGSMINISTERIET.

15. AUGUST

Sidste år berettede den landsdækkende kampagne "Verdens bedste nyheder" om, at det faktisk går bedre med levevilkårene i u-landene. I august og september kan befolkningen atter glæde sig over kampagnens gode nyheder, når Danida, FN og en lang række danske ngo'er sender en seksugers kampagne ud i landet med endnu flere af Verdens bedste nyheder.

www.verdensbedstenyheder.dk

19. AUGUST

Medio august er Danmarks ambassadører samlet i København. Fredag den 19. august affoldes der et dialogmøde med danske ansatte i internationale organisationer. Deltagerne i dialogmødet er også indbudt til at deltage i de efterfølgende rundbordsdrøftelser om danske udenrigspolitiske udfordringer med indbudte forskere, redaktører og journalister.

www.um.dk

9.-11. SEPTEMBER

Få en dosis Afrika, inden efteråret sætter ind, og tag på en tredages festival med afrikansk kunst, musik, litteratur, film, mad og foredrag. Den lille festival foregår i København og arrangeres af foreningen FROWG Denmark, der gennem events støtter FROWG's (Friends of Rusinga's Orphans' and Widows' Group) arbejde. Siden 2006 har FROWG sikret 30 forældreløse børn i Afrika et dagligt måltid i skoleperioderne.

www.frowgdenmark.blogspot.com

19.-20. SEPTEMBER

Kræft, diabetes, hjerte/karsygdomme og kroniske lungesygdomme. Disse fire sygdomme er skyld i tre ud af fem dødsfald på verdensplan - især u-landene er hårdt ramt. Det sætter FN fokus på i september, når der er topmøde i New York om de ikke-smitsomme sygdomme, og om hvordan verdenssamfundet kan sætte ind mod dem.

SEPTEMBER

I begyndelsen af 2011 fik masse-demonstrationerne på Tahrir-pladsen i Kairo og det egyptiske folks kamp for demokrati hele verdens opmærksomhed. Til september vil verden igen følge udviklingen i det nordafrikanske land nøje, når Egypten afholder parlamentsvalg. Men også andre lande går til stemmeurnerne i efteråret. Bahrain skal ligeledes stemme til parlamentet, mens befolkningerne i Guatemala (billedet), Cameroun og Liberia skal vælge deres kommende præsident.

SEPTEMBER

Med Sydsudans triumf i frisk erindring rejser Det Palæstinensiske Selvstyre forslag i FN om at anerkende Palæstina som en selvstændig stat. Efter al sandsynlighed vil anmodningen blive positivt modtaget - dog ikke af Israel. I foråret afviste premierminister Benjamin Netanyahu den amerikanske præsident Barack Obamas appel om at gå i forhandlinger med Det Palæstinensiske Selvstyre med 1967-grænserne som udgangspunkt.

udvikling

17 SIDER OM COP17

Det kan være svært at forestille sig, men faktisk er det mindre end to år siden, at København kogte over af *klimamania* - enhver, der var en smule med på noderne, øvede sig på nye ord som urbaneffekt og aerosoler, vaskede undertøj på 30 grader, glædede sig til besøg fra alverdens klima-kendisser, så på klima-kunst i bybilledet og demonstrerede mod global opvarmning i kulden på Amager.

Siden har der været stille om klimaet i medierne og offentligheden - men COP-processen fortsatte til Mexico i 2010, hvor forhandlerne opnåede fremskridt. Og 28. november går det løs igen, når FN-landenes delegerede mødes til COP17 under den brændende sol i den sydafrikanske havneby Durban.

Udfordringerne bliver ikke mindre, end de var i København.

De fleste anser det nu for usandsynligt, at FN-landene kan nå at indgå en ny klima-aftale med mål for CO₂-reduktion, inden Kyoto-aftalen udløber næste år. Samtidig viser nye beregninger fra Det Internationale Energiagentur, at verden kan være på vej mod temperaturstigninger på hele fire procent.

Men der er også lys i mørket - for eksempel kunne FN's klima-panel for nylig dokumentere, at vedvarende energikilder kan levere op til 77 procent af klodens energi inden 2050, hvis regeringerne øger den politiske og økonomiske støtte til grønne teknologier som vind- og solenergi.

I *Udvikling* varmer vi op til topmødet i Durban med et stort klima-tema - læs 17 sider om COP17 i næste nummer, som er på gaden 7. oktober.

Redaktionen

Al henvendelse: Rosendahl-Schultz Distribution, Herstedvang 10, DK-2620 Albertslund, id-nr.: 42328

Giv dit personlige bidrag til FN's 2015 mål

Oikos - et bæredygtigt pengeinstitut med en klar etisk profil

De beløb kunderne sætter ind på rentefrie konti (Oikospenge) bliver bl.a. formidlet videre til mikrolån. Oikos har også indlånskonti med forrentning og udlån til fornuftige renter!

Oikos har haft faste samarbejdspartnere gennem 16 år. Fælles for dem er at de arbejder med mikrolån som et udviklingsværktøj. Når udvikling og livskvalitet er retningsgivende fastsættes renten så lavt som muligt, afdragene er rimelige i forhold til lånets anvendelse, og låntager får oplæring i at håndtere mikrolånene.

Etikken er væsentlig ved valg af samarbejdspartnere når kundernes indlån formidles videre til mikrolån.

Tag et globalt ansvar ved valg af pengeinstitut

Brug også Oikos som din CSR-partner og få renter og social kapital som afkast.

Nørregade 6, 1. sal, 1165 København K. | T. 3336 2332 | kbh@oikos.dk
Kløvermarksvej 4, 8200 Århus N. | T. 8668 2333 | aarhus@oikos.dk
www.oikos.dk

Oikos henvender sig til private, organisationer, foreninger, iværksættere og mindre erhvervsvirksomheder. **Oikos samarbejdspartnere:** Folkekirken Nødhjælp, Strømmestiftelsen Norge, Oikocredit Holland, SIDI Frankrig. **Medlem af:** Dansk Forum for Mikrofinans og Socialøkonomisk Netværk